

Nuorisoasunto selvitys

Kymmenvuotiskatsaus

9.10.2009

katsauksen laatinut

Jukka Rannila

1. Johdanto

Nuorisoasuntoselvityksen loppuraportti on päivätty 28.4.2000. Kyseisen selvityksen aluksi on merkitty 7.8.1999 alkaen yhdestä saunailtakeskustelusta. Mitäpä enää muistaa kymmenen vuoden taakse?

Kaikeksi onneksi nuorisoasuntoselvityksestä on vielä tietokoneella jonkinlainen määrä aineistoa, joten sitä voi käydä läpi tarkasti arvioiden. Kymmenestä vuodesta voi todeta, että PDF-tiedosto on vakiintunut luettavien tiedostojen välitykseen, ja vuoden 1999-2000 tilanteessa käytetyt RTF-tiedostot ovat vuoden 2009 tilanteessa auttamatta vanhanaikaisia. Pienellä tiedostomuunnoksilla sain kuitenkin kaikki vanhat tiedostot luettavaan muotoon.

Omia arkistoja siivotessa olen hävittänyt paperiaineistoa, koska niiden sisältö on tiivistetty nuorisoasuntoselvityksen loppuraporttiin, loppuraportin liitteisiin, selvityksen www-sivuille ja muihin selvityksen asiakirjoihin. Toisaalta olen ollut vuodesta 2004 saakka Nuorisoasuntoliitto ry:n tiedotuslistalla, ja jotain yleisiä havaintoja voi tietysti tehdä liiton tiedotteiden perusteella.

2. Nuorisoasuntoselvityksen keskeiset johtopäätökset

Tähän on hyvä kerrata nuorisoasuntoselvityksen keskeiset päätelmät kymmenen vuoden jälkeen. Osa päätelmistä on voinut olla virheellisiä tai oikeaan osuneita, ja ajan kuluttua päätelmien oikeaan osumisessa voi olla paljonkin viisaampi.

Selvitystyön perusteella olen 28.4.2000 kirjannut seuraavat tulokset:

Tulos 1:

- a) Seinänaapurien kuntien suhtautuminen nuorisoasumiseen ei ole kielteistä.
- b) Seinäjokea lukuun ottamatta erityistä nuorisoasumisen tarvetta ei todettu olevan vuoden 2000 tilanteen perusteella.

Tulos 2:

- a) Seinänaapurien kunnissa on käynnissä useita tuetun asumisen hankkeita.
- b) tuettua nuorisoasumista ei voida aloittaa, koska nuorisoasumiseen asumismuotona ei tässä vaiheessa ole halukkuutta.
- c) Seinäjoen osalta on mahdollista aloittaa tuettu nuorisoasuminen lähitulevaisuudessa.

2.1. Tontin saatavuus keskeistä

1.10.2009 tilanteessa tarkistin Kiinteistö Oy Marttilan kortteerin www-sivut, ja edelleen Seinäjoen asuntokohde nimeltä Ykköskoto osoitteessa Pellervonkatu 9 on ainut merkitty nuorisoasuntokohde. Lisäksi tarkistin vielä Seinäjoen kaupungin www-sivut, ja ainoaksi nuorisoasumisen järjestäjäksi oli merkitty Kiinteistö Oy Marttilan kortteeri.

Vapaamuotoisissa keskusteluissa tuli esille, että keskeistä nuorisoasuntokohteessa on tontin oikea sijainti suhteessa kaupunkikeskukseen. Toisaalta on niin, että Seinäjoen yhdistyminen entisen Nurmon, Peräseinäjoen ja Ylistaron kanssa voisi tuoda uusia mahdollisuuksia nuorisoasuntotonttien osoittamisessa.

Tällöin olisi tehtävä selvitys, että onko erityisesti entisen Nurmon suunnassa sopiva tontti mahdollista osoittaa nuorisoasuntokäyttöön – käytännössä tämä lienee lähinnä Hyllykallion suunnalla mahdollista. Hyllykalliossakin on se riski, että asuntokohde tulee liian kauaksi kaupunkikeskuksesta.

2.2. Onko suhtautuminen nuorisoasumiseen kielteistä vai myönteistä?

Tämä on vaikea aihe arvioitavaksi, koska nuorisoasuntoselvityksen jälkeen haastatelluista henkilöistä melkoinen osa on vaihtanut tehtävää, ja pikaisella katsauksella voi todeta muutaman haastatellun henkilön siirtyneen Etelä-Pohjanmaan ulkopuoliseen maakuntaan.

Samalla tavalla varsinkin nuoremmat haastatellut henkilöt ovat edenneet uusiin tehtäviin, ja kiinnostus tai vaikutusmahdollisuus nuorisoasumisen edistämiseen voi olla vähäistä. Vastaavalla tavalla Nuorisoasuntoliitto ry:n henkilöstössä on ollut vaihdoksia, ja nuorisoasuntoselvityksen tulosten tietoisuus voi olla hyvin vaihteleva eri henkilöillä.

Sanoisin, että varmaankin suhtautuminen on tietämätöntä nuorisoasumiseen liittyen.

2.3. Tuetun asumisen hankkeita liikkeellä

Koitin www-sivujen hakukoneella termillä ”tuettu asuminen Seinäjoki”, ja toisena hakutuloksena oli tekemäni nuorisoasuntoselvitys.

Noin lyhyellä www-sivujen tarkastelulla voi todeta, että ainakin seuraavat tahot tarjoavat tuettua asumista:

- Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys r.y.
- Seinäjoen Kan-koti / Kristillinen alkoholisti- ja narkomaanityö ry
- Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
- Ylistaron palvelukoti.

Kyseinen www-sivujen tarkastelu ei ollut syvälinen, joten muitakin mahdollisia tuetun asumisen järjestäjiä on.

Seinäjoki-Nurmo-Ylistaro -kuntaliitoksen yhteydessä kokoontui useampi työryhmä, josta yksi oli sosiaali- ja terveystoimen työryhmä. Tässä työryhmässä on todettu tuetun asumisen tarve – ainakin yhdelle kohderyhmälle.

Yhteenvetona voi todeta, että tämä ei ole sinänsä muuttunut mihinkään, ja erilaisia tuetun asumisen hankkeita näyttää olevan.

Soitin lisäksi 1.10.2009 Seinäjoella sijaitsevaan Järjestöalan vastuuhenkilöille.

Kymmenen vuoden aikana tukihenkilötoiminta on laajentunut, ja ensimmäisen tukihenkilökurssin

jälkeen on järjestetty lukuisa määrä tukihenkilökursseja eri puolilla Etelä-Pohjanmaata. 1.10.2009 tilanteessa on käynnissä "Vertaisuudessa on voimaa" -hanke, ja tukihenkilöiden välitykseen on palkattu yksi henkilö. Tukihenkilötoimintaa varten on perustettu rekisteri, ja 1.10.2009 tilanteessa rekisterissä on n. 200 henkilöä, ja osaksi rekisteri on yhteinen SPR:n rekisterin kanssa - riippuu hieman paikkakunnasta. Kirjoitushetkellä oli kurssikalenterissa viisi tukihenkilökurssia eri puolilla Etelä-Pohjanmaata.

Kymmenen vuoden aikana Järjestötalo ei ole muuttanut toimintalinjaansa, eli asuntojen järjestämiseen Järjestötalon toiminta ei ole keskittynyt.

2.4. Kannattaisiko tuettuun nuorisoasumiseen siirtyä Seinäjoella?

Selvitystyön jälkeen pyysin Nuorisoasuntoliitto ry:n silloisen hallituksen työvaliokunnan vierailua Seinäjoelle keväällä 2000. Loppujen lopuksi vierailulle saapuivat liiton silloinen liittosihteeri Jukka Luttinen ja liiton silloinen puheenjohtaja Anssi Kujala. Tutustuimme Seinäjoen nuorisoasumisen tilanteeseen yhdessä Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin toimitusjohtaja Aki Kinnusen kanssa.

Keskusteluissa oli puhetta, että kannattaisiko Seinäjoella kokeilla tuettua nuorisoasumista. Käytännön tulokset tästä vierailusta näyttivät jäävän melko vähäisiksi. Yleisesti voi todeta, että Nuorisoasuntoliitto ry:llä ja Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:llä näyttäisi olevan erilaiset toimintalinjat tuetun asumisen suhteen.

1.10.2009 tilanteessa voi todeta, että Nuorisoasuntoliitto ry on voimakkaasti lähtenyt liikkeelle tuetun nuorisoasumisen suhteen. Nuorisoasuntoliitto ry:n www-sivuilla 1.10.2009 tilanteessa mainittu mm. seuraavaa tuetusta nuorisoasumisesta.

Nuorisoasuntoliiton asumisen sisältöpalvelut (asumisen tukitoiminta)

Nuorisoasuntoliitto ja useimmat sen paikallisyhdistyksistä organisoivat tai tuottavat itse asukkailleen erilaisia asumisen onnistumista tukevia sisältöpalveluja. NAL-sisältöpalveluita ovat mm. tuettu asumien, asumisohjaus, asumisneuvonta, asumisen kurssit ja ryhmätoiminnat, esimerkiksi Tyttöteam-toiminta.

NAL tuetun asumisen ja asumisohjauksen lähtökohta on vuokrasopimukseen perustuva ns. normaali asuminen. Asumisen alkuvaiheen tuki räätälöidään nuoren tarpeiden mukaan. Onnistuminen edellyttää nuorelta omatoimisuutta ja motivaatiota yhteistyöhön. Tuki on suhteellisen lyhytaikaista ja se tuotetaan yhteistyössä viranomaisten, kumppanuusjärjestöjen joskus myös vapaaehtoisten tukihenkilöiden kanssa. Osa nuorisoasuntoyhdistyksistä myös myy tuetun asumisen palveluja. Erillisiä tukiasuntoja ei ole ja tukijakson jälkeen asuminen voi jatkua samassa nuorisoasunnossa viiden vuoden määräajan loppuun. Tuetussa asumisessa on max. 15 % nuorisoasuntotalon asukkaista.

NAL asumisneuvonta ja erilaiset ryhmätoiminnat antavat nuorille tietoa asumiseen liittyvistä asioista, tutustuttavat heidät omaan elinympäristöönsä ja lisäävät osaltaan asumisviihtyvyyttä. Vuokranmaksuhäiriöihin ja järjestyssääntöjen rikkomiseen puututaan nopeasti.

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:llä toimintalinja on ollut ns. matalan profiilin toimintaa

ilman tuettua asumista. Näin kymmenen vuoden jälkeen voi tietysti kysyä, että olisiko nuorisoasuntokohdetta isännöivällä Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerilla ollut edes mahdollisuuksia osallistua tuettuun nuorisoasumiseen.

On huomioitava, että Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerilla on täysi työ pitää huoli opiskelijoiden asumiseen liittyvistä vuokranmaksuhäiriöistä ja järjestysääntöjen rikkomisesta. Jos laskisi kyseisellä 15% kaavalla, että tällaisia tuettuja nuorisoasumisen asuntoja olisi tällöin 4.5 kappaletta kyseisessä Seinäjoen nuorisoasuntokohteessa.

Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin ja taustayhdistys Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n pitäisi ehkä hankkia oma asumisohjaajansa tai osallistua johonkin tuetun asumisen hankkeeseen.

Kun ottaa huomioon, että Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerilla on satoja vuokralaisia, niin aivan varmasti tähän joukkoon mahtuu myös niitä, joilla on ongelmia itsenäisessä asumisessa.

Kun kuitenkin Seinäjoen seudulla on useampi tuetun asumisen järjestäjä, niin pikemminkin herää kysymys, että pitäisikö tarvittaessa Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin joitain asukkaita ohjata näihin tuetun asumisen kohteisiin, jos itsenäinen asuminen tuottaa suuria ongelmia.

3. Muiden selvitystyön tulosten arviointia

3.1. Nuorisoasuntoliitto ry:n toiminnan kehittyminen

Kun tarkastelee Nuorisoasuntoliitto ry:n tiedotteita vuosilta 2004-2009, niin toiminnan voi todeta olevan laajaa, ja palkattujen henkilöiden määrä liiton toiminnassa on lisääntynyt. Tämän lisäksi on ollut erilaisia kehittämishankkeita.

Kuvaavaa tuetun asumisen kehittämiseksi on NAL Palvelut Oy, jonka perustivat Espoon Nuorisoasunnot, Nuoret Asujat Stadissa, Porvoon nuorisoasunnot Pois mamman padalta ja Nuorisoasuntoliitto perustivat 27.3.2009 päivätyllä perustamissopimuksella. Yhtiön tarkoituksena on tuottaa asumisen sisältöpalveluja, erityisesti tuettua asumista. Liiketoiminnan tavoitteena oli vielä käynnistää toiminta kevään 2009 aikana myös Espoossa ja Helsingissä.

Nuorisoasuntoliitto ry:n alaisia jäsenyhdistyksiä olivat 30.9.1999 listauksen mukaan seuraavat neljätoista yhdistystä:

- Hyvinkään Nuorisoasunnot ry.
- Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Jyväskylän Nuorisoasunnot ry.
- Kankaanpään Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Kiimingin Nuorisoasunnot ry.
- Kuopion Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Lahden Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Porvoon Seudun Nuorisoasunnot, Pois mamman padalta ry. -

- Ungdomsbostäder i Borgå, Bort från mammas gryta rf.
- Riihimäen Nuorisoasunnot ry.
- Rovaniemen Nuorisoasunnot ry.
- Savonlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Tampereen Seudun Nuorisoasunnot ry.

1.10.2009 tilanteessa jäsenyhdistykset ovat seuraavat kaksikymmentäkuusi yhdistystä:

- Espoon Nuorisoasunnot ry
- Nuoret asujat stadissa ry
- Hyvinkään Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry
- Joensuun seudun nuorisoasuntoyhdistys ry
- Jyväskylän Seudun Nuorisoasunnot ry
- Kankaanpään Seudun Nuorisoasunnot ry
- Keski-Uudenmaan Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Kiimingin Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Kirkkonummen Nuorisoasunnot ry
- Kuopion Seudun Nuorisoasunnot ry
- Lahden Seudun Nuorisoasunnot ry
- Lempäälän Nuorisoasunnot ry
- Lohjan nuorisoasuntoyhdistys ry
- Nokian Seudun Nuorisoasunnot ry
- Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Pattijoen Nuorisoasunnot ry
- Pirkkalan Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Porvoon nuorisoasunnot, Pois mamman padalta ry
- Riihimäen Yöjalan Tuki ry
- Rovaniemen Nuorisoasunnot ry
- Savonlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry
- Tampereen Seudun Nuorisoasunnot ry
- Valkeakosken Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Vantaan Nuoret Asujat ry
- Ylöjärven Nuorisoasunnot ry

Eli noin kymmenessä vuodessa on perustettu kolmetoista uutta nuorisoasuntoyhdistystä. Käytännössä voi pohtia, että kaikkien näiden nuorisoasuntoyhdistysten palvelu on Nuorisoasuntoliitto ry:lle melkoisen iso tehtävä.

Herää tietysti kysymys, että onko käytännössä Nuorisoasuntoliitto ry:n suunnassa ollut aikaa pohtia jotain Seinäjoen yksittäistä nuorisoasuntoyhdistystä.

Tuetun asumisen suhteen 1.10.2009 tilanteessa on käynnissä laaja ”Nuorten tuetun asumisen kansallinen hanke 2008-2011”. Yhtenä tavoitteena hankkeessa on rakentaa kuusisataa (600) uutta nuorisoasuntoa, minkä päälle on laaja tuetun asumisen kokonaisuus.

Nuorisoasuntoliitto ry:n valtakunnallisia jäsenjärjestöjä olivat 30.9.2009 listauksen mukaan seuraavat:

- Suomen Kuntaliitto ry.

- Invalidiliitto ry.
- Kokoomuksen Nuorten Liitto ry.
- Nuoren Keskustan Liitto ry.
- Sosiaalidemokraattiset Nuoret ry.
- Vasemmistonuoret ry.

1.10.2009 listauksen mukaan Nuorisواسuntoliitto ry:n valtakunnallisia jäsenjärjestöjä ovat:

- Suomen Kuntaliitto ry
- Invalidiliitto ry
- Kokoomuksen Nuorten Liitto ry
- Suomen Keskustanuoret ry (ent. Nuoren Keskustan Liitto)
- Sosiaalidemokraattiset Nuoret ry
- Vasemmistonuoret ry
- Mielenterveyden keskusliitto ry.

Eli uutena jäsenjärjestönä on Mielenterveyden keskusliitto ry.

3.2. Yhteydet Raha-automaattiyhdistykseen (RAY) vai Ensin Osoitettu Tontti (EOT)

Yleisesti Nuorisواسuntoliitto ry:n vuosien 2004-2009 tiedotteista voi todeta, että yhteistyö Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) kanssa on sujunut hyvin, koska nuorisواسuntojen rahoittaminen ja tuettujen asumisen hankkeiden rahoitus on onnistunut useampana vuonna.

Tässä mielessä voi tietysti pohtia, että olisiko Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin ja taustayhdistys Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n edustajien pitänyt osallistua Nuorisواسuntoliitto ry:n järjestämille RAY:n rahoituksen hakemista käsittelevään koulutukseen.

Tässä palataan Seinäjoen kohdalla siihen, että onko ensin osoitettava tontti, jonka jälkeen voidaan aloittaa tekemään hakemuksia.

Itse olen tullut siihen tulokseen, että nuorisواسumiseen pitäisi löytyä vahva tuki Seinäjoen kaupunginvaltuustossa, käytännössä Kokoomuksen, Keskustan ja Sosialidemokraattien Seinäjoen kaupunginvaltuuston valtuustoryhmissä. Tämän jälkeen on varmasti osoitettavissa tontteja, jos halua nuorisواسumiseen löytyy.

Tältä pohjalta olenkin miettinyt, että Kokoomuksen, Keskustan ja Sosialidemokraattien osalta nuorisواسujäsenten olisi voimakkaasti pitänyt lähteä ajamaan nuorisواسumista kaupunginvaltuustossa.

Yhtenä lopputuloksena totesin vuoden 28.4.2009 loppuraportissa seuraavaa:

Nuorisواسuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisواسujärjestöjen piirijärjestöjen suhtautuminen nuorisواسumiseen on ollut hyvin vaihtelevaa. Kiinnostusta on ollut henkilöstä riippuen erittäin paljon tai ei ollenkaan.

Selvitystyön tuloksena voi todeta, että piirijärjestöjen suhtautumisella ei ole mitään tekemistä sen tosiasian kanssa, että liitot ovat Nuorisواسuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä.

Nuorisواسuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisواسujärjestöjen piirijärjestöt eivät selvitystyön perusteella pysty käynnistämään pitkäjänteistä

nuorisoasuntotoimintaa Seinänaapurien alueella.

Tältä pohjalta voi todeta, että on täysin sattumanvaraista, että ketkä poliittisten nuorisjärjestöjen edustajat ovat kiinnostuneita nuorisoasumisen edistämisestä. Käytännössä on niin, että vasta poliittisten nuorisjärjestöjen liittotasolla voidaan jotenkin taata, että poliittisille nuorisjärjestöillä on edustus Nuorisoasuntoliitto ry:n toimintaan. Piiritason innokkuus näyttää olevan täysin sattumanvaraista, ja poliittisten nuorisjärjestöjen Seinäjoen paikallisyhdistysten innokkuus on vielä sattumanvaraisempaa.

Kun nuorisoasumiselle ei ole löytynyt vahvaa tukea kaupunginvaltuustossa, niin ei ole ollut tarvetta tehdä hakea RAY:n avustuksia. Ottaen huomioon, että Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro-liitoksen läpivienti on iso ponnistus, niin välttämättä nuorisoasuminen ei ole valtuustoryhmien asialistan kärjessä.

Toisekseen nuorisoasumisen kehittäminen vaatii vahvaa tukea kunnan/kaupungin virkamiestenkin puolella, ja vuosien 1999-2000 selvityksen perusteella pelkästään nuorisoasumisen käsite oli hyvin epäselvä virkamieskunnalle Seinäjoella ja Seinäjoen ympäryskunnissa.

3.3. Noudattiko Nuorisoasuntoliitto ry suosituksiani?

Siltä osin Nuorisoasuntoliitto ry noudatti suositusta, että yleiseksi jäsenjärjestöksi on tullut yksi jäsenjärjestö lisää, eli Mielenterveyden keskusliitto ry.

Ehdotin loppuraportissa 28.4.2000, että seuraava selvitys kannattaisi tehdä vuonna 2005, ja ehkä sitten taas 2010. Omien tietojen mukaan kukaan ei ole ilmoittautunut uudeksi selvittäjäksi, ainakaan minuun ei ole oltu yhteydessä.

Mutta lähtökohtaisesti voi todeta, että Nuorisoasuntoliitto ry ei voi Helsingistä asti vaikuttaa, jos ei ole paikallisia innokkaita henkilöitä. Näitä innokkaita ei ole näköjään kymmenessä vuodessa ilmestynyt.

Mahdollisesti joskus Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöiksi liittyy joitain muita liittoja. Mahdollisesti näiden liittojen vastuunkantajissa on henkilöitä, jotka pystyvät viemään läpi useamman vuoden vaativan nuorisoasuntohankkeen.

3.4. Noudattiko Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry suosituksiani?

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n puolesta esitettiin kutsu Nuorisoasuntoliitto ry:n hallituksen suuntaan, jotta Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry olisi voinut esittää toimintaansa. Tältä osin Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry noudatti suositusta.

Eri syistä johtuen Nuorisoasuntoliitto ry:n puolesta keväällä 2000 käsi kaksi henkilö vierailulla, eli silloinen liiton silloinen liittosihteeri Jukka Luttinen ja liiton silloinen puheenjohtaja Anssi Kujala. Itse olin tässä vierailussa mukana Kiinteistö Oy Marttilan Kortteerin ja taustayhdistys Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n edustaja Aki Kinnusen kanssa.

Tämän vierailun jälkeen en ole aiheesta ollut enemmän selvillä, ja opintojeni loppuun saattamisen vuoksi siirryin myöhemmin Tampereelle, joten sieltä saakka asiaan perehtyminen oli kohtuullisen

hankalaa.

Eli näiltä osin Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry ainakin yritti noudattaa suositusta.

3.4. Noudattivatko poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt Etelä-Pohjanmaan alueella suosituksiani

Yksiselitteisesti voi todeta, että näitä suosituksia ei noudatettu.

Kun 28.4.200 raportin jälkeen on ollut lukuisia henkilövaihdoksia, niin tieto nuorisoasuntoselvityksen tulosten välittymisestä kymmenen vuoden ajalta on täysi mahdottomuus. Kun tietää, että poliittisissa nuorisojärjestöissä on käynnissä jatkuva henkilövaihdos, niin muidenkin nuorisojärjestöjen tapaan on suuri työ saada perusasiat hoitumaan kunniallisella tavalla.

3.5. Noudattiko Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry suosituksiani?

Tältä osin on todettava, että Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry oli ollut käytännössä yhden poliittisen nuorisojärjestön piirijärjestön hanke, eli nykyisin tämä kokoonpano on Keskustanuorten Etelä-Pohjanmaan piiri ry.

Mikään mukava uutinen ei ollut tietysti silloisille vastuunkantajille, että käytännössä Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry ei pystyisi Seinäjoella mitään nuorisoasuntohanketta käynnistämään, koska tätä varten oli jo yhdistys, eli Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry.

Toisaalta totesin, että Seinäjoen ympäryskunnissa ei koettu tarvetta nuorisoasunnoille, niin käytännössä yhdistyksen perustaminen oli ollut turha toimenpide.

Tässä on otteita tiedotteesta, jonka annoin 1.2.2000 silloiselle piirin johtokunnalle.

Selvitystyön perusteella seudullisella nuorisoasuntoyhdistyksellä ei ole mahdollisuuksia.

Selvitystyön perusteella Seinänaapurien alueen kunnissa on perustettava omat kunnalliset nuorisoasuntoyhdistykset.

Kunnallisten nuorisoasuntoyhdistysten mahdollisuudet ovat tällä hetkellä heikot. Tekemieni puhelinhaastattelujen perusteella nuorisotyöntekijät, sosiaalityöntekijät ja asuntosihteerit eivät todenneet tarvetta erityiselle nuorisoasumiselle. Lisäksi nuorisoasumisesta on erittäin suuri tiedottomuus, jolloin kuntien työntekijät eivät halua ottaa kantaa tuntemattomaan asiaan.

Ainoan poikkeuksen tekee Seinäjoki, jossa [silloinen] asuntosihteeri suhtautuu myönteisesti nuorisoasumiseen.

Selvitystyön perusteella Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n perustaminen on ollut tarpeetonta.

Selvitystyön perusteella ainut nuorisoasumisesta ymmärtävä ja nuorisoasumiseen

myönteisesti suhtautuva kunta on Seinäjoki. Seinäjoella toimiva nuorisoasuntoyhdistys on Seinäjoen nuorisoyhdistys Kotopesä ry.

Tekemäni selvitystyön perusteella Seinäjoen nuorisoyhdistys Kotopesä ry on ollut monesti yhteyksissä Nuorisoasuntoliitto ry:n edelliseen pääsihteerin, mutta liittyminen Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenyhdistykseksi on jäänyt tekemättä.

Tällä hetkellä nuorisoasumisen osalta tilanne vaikuttaa ongelmalliselta. Koska Seinänaapurien kuntien työntekijät eivät koe erityistä tilausta nuorisoasumiselle, ei nuorisoasuntojen tarve heijastu kuntien työntekijöiden arkeen.

Ainut toimiva esimerkki toimivasta nuorisoasumisesta koko Etelä-Pohjanmaalla on Seinäjoella, joten tämän vuoksi Seinäjoen nuorisoyhdistys Kotopesä ry:n suuntaan kannattaa luoda hyvät suhteet ja tutustua heidän toimintaansa.

Tämän selvitystyön tehtävä oli selvittää mahdollisten kumppanuusjärjestöjen ja julkisen sektorin mielipide nuorisoasumisesta. Mielipide nuorisoasumisesta ei ole yksiselitteisen kielteinen, mutta nuorisoasumisen tarvetta ei todettu olevan.

Jatkossa on keskityttävä selvittämään mikä on nuorten itsensä kokema tarve nuorisoasunnoille. Tehdyt laskelmat ja muut selvitykset nuorisoasumisesta eivät selvitystyön perusteella näytä heijastuvan kuntien työntekijöiden toimintaan.

Tämän selvitystyön perusteella poliittisten nuorisojärjestöjen kannattaa organisoidua nuorisoasumisen ympärille, ja aloittaa uudenlainen toiminta nuorten asumisasioiden ympärillä.

Valitettavasti tässä ei näytä olevan helppoa tietä, eli poliittisten nuorisojärjestöjen on pystyttävä tässä asiassa yhteistyöhön, ja mietittävä uudenlaiset keinot nuorten asumistilanteen parantamiseksi. Pelkkä nuorisoasuntoyhdistys ei tässä tilanteessa näytä riittävän.

28.4.2000 jälkeen tähän tilanteeseen ei ole tullut muutosta. Kun lisäksi on Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro -kuntaliitos on tehty, niin ainoat Seinäjoen seudun kunnat nykyisen Seinäjoen ulkopuolella ovat Ilmajoki ja Jalasjärvi – silloisen Seinäjoen seudun määritelmän mukaan.

Oman arvioni mukaan 1.10.2009 Ilmajoella ja Jalasjärvellä ei ole erityistä tarvetta perustaa erillisiä nuorisoasuntoja. Esimerkiksi Jalasjärvellä rakennetaan kunnan puolesta vuokra-asuntoja, ja näitä ei ole eritelty mitenkään ikäryhmittäin, ja tosiasiasa nuoret lapsiperheet asuvat niissä ennen oman asunnon rakentamista tai ostamista.

Lyhyesti sanoen mitään suosituksiani ei tässä suhteen noudatettu, ja nykyisin yhdistysrekisterissä roikkuu yksi yhdistys, jolla ei käytännössä ole mitään mahdollisuuksia toiminnalleen.

3.5. Noudattivatko Järjestötalon vastuuhenkilöt suosituksiani?

Kyllä noudattivat.

1.10.2009 tarkistussoiton perusteella tukihenkilötoimintaa on kehitetty eteenpäin hyvin määrätietoisesti, ja Järjestötalon tukihenkilöiden rekisterissä oli kirjoitushetkellä n. 200 jäsentä.

Sitä en tiedä, että kävivätkö poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt tutustumassa Järjestötalon toimintaan suosituksen mukaisesti.

3.6. Nuorisojärjestöjen yhteinen toimikunta olisi ollut paras ratkaisu?

Näin kymmenen vuoden jälkeen voi todeta, että ehkä paras ratkaisu olisi ollut nuorisojärjestöjen yhteinen toimikunta Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n yhteyteen. Kun Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n puolesta olisi järjestynyt pitkäaikainen seuranta, niin nuorten paimentaminen nuorisotasuntoasioiden taakse olisi ollut helpompaa. Pitkäjänteisellä työllä kymmenessä vuodessa olisi kasvatettu joka vuosi muutama innokas pieni politiikan alku nuorisotasuntoasioihin.

Tässä vielä yhteenvedona kyseinen ajatus.

Vaihtoehto 3: yksi seudullinen nuorisotasuntoyhdistys, lisäksi nuorisojärjestöjen toimikunta

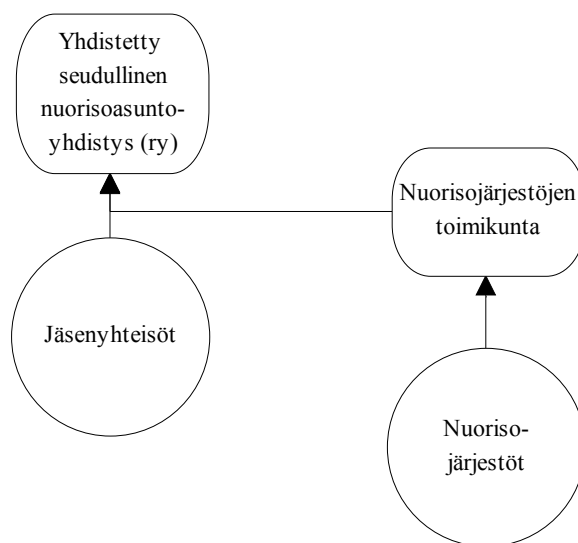
Tässä vaihtoehdossa Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry jatkaa toimintaansa ja Seinäjoen seudun nuorisotasuntoyhdistys ry lakkautetaan

Tämän jälkeen Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry muuttaa sääntöjään ja nimeään, ja yhdistys muuttuu seutukunnalliseksi nuorisotasuntoyhdistykseksi.

Tämän lisäksi on **nuorisojärjestöjen toimikunta**, jossa halukkaat nuorisojärjestöt voivat osallistua toimintaan.

Tässä vaihtoehdossa jo toimiva yhdistys laajenisi koko seutukunnan kattavaksi yhdistykseksi.

Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin:

Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että Marttilan kortteeri Oy:n valmiita toimintoja

Seinäjöella voitaisiin käyttää hyväksi isännöinnissä, kiinteistöhuollossa ja kirjanpidossa.

Lisäksi tässä vaihtoehdossa olisi mahdollista palkata yksi ihminen täysipäiväisesti valmistelemaan hankkeita seutukunnan eri paikkakunnilla. Jos hankkeita olisi 1-2 vuodessa, tällä voisi yksi ihminen saada täysipäiväisen työn.

Tässä vaihtoehdossa mahdollisen erillisen nuorisosasuntorakennuttajayhtiön perustaminen voi tulla ajankohtaiseksi.

Tämä vaihtoehto mahdollistaa luottamushenkilöiden kierrättämisen useamman kunnan alueelta, jolloin hallinnon jatkuvuus on turvattu koko ajan.

Hyvänä puolena on, että halukkaat nuorisojärjestöt voivat osallistua kevyemmin hankevalmisteluun toimikunnan avulla.

Huonona puolena on toimikunnan mahdollinen toimimattomuus. Toisaalta tällä tavalla on hyvä erotella ne jäsenyhteisöt, jotka ovat aidosti kiinnostuneita osallistumaan nuorisotasuntotoimintaan.

Yksi selkeä ongelma on, että joskus seutukunnalliset hallintoelimet eivät ole toimineet hyvin, mikä on tämän mallin riski.

Hyvänä puolena olisi hankevalmistelun jatkuva tuki toimikunnan avulla. Kun hankevalmistelu lähtee alkuun, olisi toimikunnan jäsenillä mahdollisuus pyytää omien järjestöjensä kautta lausuntoja hankevalmistelun edetessä. Tämä vaihtoehto mahdollistaisi nuorten kannalta paremman hankevalmistelun, joka olisi kuitenkin ammattitaitoista päättävien yhteisöjäsenten avulla.

HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none"> - Marttilan Kortteeri Oy:n toimintojen järjevä hyödyntäminen - mahdollisuus palkata henkilö täysipäiväisesti hankevalmisteluun - mahdollisuus myöhemmin erilliseen nuorisotasuntorakennuttajayhtiöön - nuorisojärjestöt voivat osallistua kevyemmin toimikunnan avulla - toimikuntatyöskentelyssä aidosti kiinnostuneet järjestöt erottuvat - hankevalmistelun ammattitaitoisuus turvattu koko ajan - hankevalmistelun jatkuva tuki toimikuntatyöskentelyn avulla - vaikka toimikunta ei toimisi, olisi hallinto ja jatkuvuus kuitenkin turvattu - vahva seutukunnallinen organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> - nuorisojärjestöjen osuus merkityksetön, eivät ole vakavaraisia ARA:n säännöksiä mukaan - paljon jäsenyhteisöjä, ei yhteistä käsitystä toiminnan tavoitteista - ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta tullutta aloitetta? - toimikunta lisää byrokratiaa - kiinnostaako pelkkä toimikunta nuorisojärjestöjä? - toimikunnan toiminnan tason vaihtelu - seutukunnallisen hallintoelimen mahdollinen toimimattomuus

4. Miten eteenpäin?

Nykyisessä yhdistetyn Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro -yhteenliittymässä on lyöty yhteen monenlaisia toimijoita. Ehkä täältä joskus löytyy oikeat henkilöt viemään läpi

nuorisoasuntohankkeita.

Kun katsoo Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenyhdistysten määrän kasvua ja nuorisoasumisen toiminnan laajuutta, niin tietysti pohtii, että olisiko vastaava mahdollista Seinäjoella.

Kymmenessä vuodessa on tapahtunut niin paljon henkilövaihdoksia, että jonkun innokkaan henkilön kannattaisi aloittaa uusi nuorisoasuntoselvitys, koska henkilövaihdosten myötä voi avautua uusia mahdollisuuksia. Käytännössä ihmisten yhteistyön pakottaminen on vaikeaa, ja tässä pitäisi uuden innokkaan henkilön edetä herkästi kuulostellen.

Kuitenkin täytyy olla ajatuksissaan todenmukainen. Seinäjoen kaupungin asuntopoliittinen toimenpideohjelma vuodelta toteaa, että Kiinteistö Oy Marttilan kortteeri omistaa 1.9.2003 yhteensä 1145 opiskelija-asuntoa paikkaa sekä hallinnoi 30:tä nuorisoasuntoa. Mitään muuta mainintaa nuorisoasunnoista ei ole, joten nuorisoasumisen ajaminen Seinäjoelle pitää aloittaa aivan alkutekijöistä.

Tosiasia lienee, että Seinäjoki-Nurmo-Peräseinäjoki-Ylistaro -yhteenliittymän hallittu kokoon ajaminen on Seinäjoen lähitulevaisuuden suurin ongelma, ei nuorisoasunnot.

Oikeiden ihmisten löytyminen olisi tärkein tekijä. Aikanaan silloisen Seinäjoki-Seinäjoen kaupungin vaikutuspiirissä oli muutama henkilö, jotka jaksoivat nuorisoasuntohankkeen viedä läpi ennen vuotta 2000.

5. Liitteet

Liitteinä tähän kymmenvuotiskatsaukseen ovat:

- alkuperäisen nuorisoasuntoselvityksen 28.4.2000 loppuraportti
- loppuraportin liite
- yhteenveto erilaisista vaihtoehdoista ottaa nuorisjärjestöt mukaan toimintaan
- puhelinhaastattelulomakkeen pohja

NUORISOASUNTOSELVITYS

**Nuorisoasumisen mahdollisuuksista
Seinänaapurien alueella**

LOPPURAPORTTI

28.4.2000

Jukka Rannila

SISÄLLYSLUETTELO

1. TIIVISTELMÄ.....	4
1.1. TÄRKEIMMÄT TULOKSET.....	4
1.2. SELVITYSTYÖN LOPPURAPORTTI.....	4
2. JOHDANTO.....	5
2.1. KÄSITTEET.....	5
2.1.1. Nuorisoasumisen käsite.....	5
2.1.2 Muut nuorten asumismuodot.....	5
2.1.3 Seinänaapurien käsite.....	5
2.2. SELVITYSTYÖN TAUSTAA.....	6
2.2.1. Nuorisoasuntoliitto.....	6
2.2.2. Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry.....	6
2.2.3. Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry.....	7
2.2.4. Nuorisoasuntoselvityksen alku.....	7
2.2.5. Nuorisoasuntoselvitys yleisesti.....	7
2.3. SELVITYSTYÖN LUOTETTAVUUDESTA JA RAJOITUKSISTA.....	7
3. MUUT SELVITYSTYÖT JA TUTKIMUKSET NUORTEN ASUMISESTA.....	9
3.1. MERJA PAUNIKALLION TUTKIMUS.....	9
3.2. TIMO ITÄPUISTON TUTKIMUS.....	9
3.2.1. Muuttaneet.....	9
3.2.2. Kotiseudulla pysyneet.....	10
3.2.3. Johtopäätöksiä Itäpuiston tutkimuksesta.....	11
3.3. NUORISOASUNTOLIITON LASKELMAT 1997.....	11
3.4. NUORTEN ASUNTOTARVELASKELMA 1995.....	12
3.5. NUORTEN SUOMI 2001.....	13
3.6. KARTOITUS OULULAISTEN 16-29 -VUOTIAIDEN NUORTEN ASUNTOTILANTEESTA.....	13
3.7. YHTEENVETO MUISTA SELVITYKSISTÄ JA TUTKIMUKSISTA.....	14
3.7.1. Nuorisoasuntojen tarve Seinänaapurien alueella?.....	14
4. SELVITYSTYÖN TAVOITTEET.....	16
4.1. NUORISOASUNTOJEN TOTEUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ.....	16
4.2. TUETTU NUORISOASUMINEN.....	16
5. SELVITYSTYÖN MENETELMÄT.....	18
5.1. PEREHTYMINEN NUORISOASUMISEEN JA TUETTUUN NUORISOASUMISEEN.....	18
5.2. NUORISOASUMISEN JA TUETUN ASUMISEN KÄSITTEELLISTÄMINEN.....	18
5.3. PUHELINHAASTATELUIJEN VALMISTELU.....	19
5.4. PUHELINHAASTATELUIJEN SUORITTAMINEN.....	19
5.5. TARKEMPI TUTUSTUMINEN TUETUN ASUMISEN TILANTEESEEN.....	19
5.6. SELVITYSTYÖN TULOSTEN ANALYSOINTI.....	19
6. PUHELINHAASTATELUIJEN TULOKSIA.....	20
6.1. NUORISOASUMISEN TUNNETTUUS.....	20
6.2. TUETUN ASUMISEN TUNNETTUUS.....	20
6.3. TUETUN ASUMISEN MONINAISUUS.....	20
6.4. VIRANOMAISTEN SEKTORIJAKO.....	20
6.5. TUETUN NUORISOASUMISEN ERIKOISUUS.....	21
6.6. LINJAUSTEN TARVE.....	21
6.6.1 Tuetun asumisen linjaukset.....	21
6.6.2. Perusasumismuotojen linjaukset.....	22
7. JOHTOPÄÄTÖKSET.....	23
8. SUOSITUKSET.....	24

8.1. SUOSITUKSET NUORISOASUNTOLIITTO RY:LLE.....	24
8.2. SUOSITUKSET SEINÄJOEN KOTOPESÄ NUORISOYHDISTYS RY:LLE.....	24
8.3. SUOSITUKSET SEINÄJOEN SEUDUN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY:LLE.....	25
8.4. SUOSITUKSET POLIITTISTEN NUORISOJÄRJESTÖJEN PIIRJÄRJESTÖILLE ETELÄ-POHJANMAAN ALUEELLA.....	25
8.5. SUOSITUKSET SEINÄNAAPURIEN KUNNILLE.....	26
8.6. SUOSITUKSET JÄRJESTÖTALON JA NEUVOKAS-PROJEKTIN YHDISTYKSILLE.....	26
9. JATKOTUTKIMUSAIHEITA.....	27
9.1. ASUNTOJA NUORILLE?.....	27
9.2. ASUMISMUODOT OSANA ELINKEINOPOLITIikkaA.....	27
9.3. SOSIAALITOIMEN JA NUORISOTOIMEN KÄSITYKSET ASUMISESTA.....	27
9.4. NUORTEN OMA SUHTAUTUMINEN NUORISOASUMISEEN.....	27
9.5. YKSITTÄISESSÄ KUNNASSA NUORTEN ASUNTOTILANTEEN KARTOITUS.....	27
10. LÄHTEET.....	28
10.1. KIRJALLISET LÄHTEET.....	28
10.2. WWW-SIVUT.....	28
10.3. YHTEISÖILTÄ SAATU MATERIAALI.....	28
10.4. PUHELINHAASTATTELUT.....	29
10.5. EPÄVIRALLISET KESKUSTELUT, SÄHKÖPOSTIVIESTIT JA PUHELINKESKUSTELUT.....	30

1. TIIVISTELMÄ

Tässä loppuraportissa esittelen nuorisoasumisen mahdollisuuksia Seinänaapurien alueella.

1.1. Tärkeimmät tulokset

Selvitystyön tärkein tulos on, että nuorisoasumista asumismuotona ei koeta vuoden 2000 tilanteen perusteella tarpeelliseksi Seinäjoen ympäryskunnissa. Seinäjoella nuorisoasuminen asumismuotona on havaittu tarpeelliseksi. Tuloksien pohjalta eri osapuolet voivat tehdä johtopäätöksiä omaan toimintaan.

Suhtautuminen nuorisoasumiseen ei ole pääsääntöisesti kielteistä. Nuorisoasuminen asumismuotona on melko tuntematon Seinänaapurien alueella, joten tuntemattomaan asiaan on vaikea ottaa kantaa.

Nuorisoasumisen mahdollisuudet Seinäjoen ympäryskunnissa voivat olla tulevaisuudessa, jos tilanne on muuttunut toisenlaiseksi. Lähimmän 1-5 vuoden aikana Seinäjoen ympäryskunnissa ei luultavasti ala nuorisoasumisen hankkeita. Tämän pidemmälle tulevaisuuteen tämä selvitystyö ei anna arvioita.

1.2. Selvitystyön loppuraportti

Luvussa 2 esittelen nuorisoasumiseen liittyvät käsitteet, ja selvennän selvitystyön taustaa.

Luvussa 3 esittelen käy selväksi, että asumista ja muuttoliikettä on tutkittu laajasti usealla eri tavalla, ja tästä tuloksena on päätelmiä selvitystyöhön.

Aiempien selvitysten ja tutkimusten perusteella olen rajannut luvussa 4 selvitystyön tavoitteen kahdeksi alatavoitteeksi.

Luvussa 5 kuvaan selvitystyön etenemistä ajallisesti ja tehtävien mukaan.

Tärkeä vaihe on selvitystyössä oli puhelinhaastattelut Seinänaapurien alueella. Luvussa 6 on puhelinhaastattelujen tulokset yleisesti, ja loppuraportin liitteenä tarkka erittely puhelinhaastatteluista.

Luvussa 7 on johtopäätökset selvitystyöstä, ja luvussa 8 on suosituksia eri osapuolille selvitystyön tulosten perusteella.

Selvitystyön aikana on tullut vastaan erilaisia asioita, jotka antavat aiheita muille selvityksille ja tutkimuksille. Näitä olen esitellyt lyhyesti luvussa 9.

2. JOHDANTO

2.1. Käsitteet

2.1.1. Nuorisoasumisen käsite

Nuorisoasumisella on tässä selvitystyössä tarkoitettu kohtuuhintaisten ensiasuntojen tarjoamista 18-29 -vuotiaille nuorille.

Kohtuuhintainen tarkoittaa asunnon vuokraa paikkakunnan vuokratason alapuolella tai vuokratasossa, ei kuitenkaan paikkakunnan vuokratason yläpuolella.

Ensiasunto tarkoittaa 18-29 -vuotiaan nuoren ensimmäistä asuntoa kotona asumisen tai opiskelija-asumisen jälkeen.

Ei-opiskeleva nuori on käsitteenä ongelmallinen, koska opiskelu on monimuotoista. Lisäksi käsitteellinen ongelma voi olla kaksi yhdessä asuvaa nuorta, joista toinen on opiskelija ja toinen työelämässä. Päälinjana tässä selvitystyössä on pidetty, että toinen yhdessä asuvista on 18 - 29 -vuotias ei-opiskeleva nuori, ja ei-opiskeleva nuori ei opiskele päätoimisesti.

Vuokrasopimuksen kesto on tässä selvitystyössä noudatettu viiden vuoden rajaa, jolloin nuorisoasumismuodon kesto yksittäiselle nuorelle on pisimmillään viisi vuotta.

2.1.2 Muut nuorten asumismuodot

Nuorisoasuminen on yksi asumismuoto muiden joukossa. Tämän selvitystyön ajaksi olen rajannut nuorisoasumisen lisäksi seuraavia nuorten asumismuodot:

- opiskelija-asuminen
- omistusasuminen
- asumisoikeus asuminen
- osaomistus asuminen
- vuokra-asuminen
- turva- ja ensikodit.

Erityisesti vuokra-asuminen ja opiskelija-asuminen ovat lähellä nuorisoasumista.

2.1.3 Seinänaapurien käsite

Seinänaapurit on yksi seutukunta, johon kuuluvat seuraavat kunnat:

- Ilmajoki
- Jalasjärvi
- Kurikka
- Nurmo
- Peräseinäjoki
- Seinäjoki
- Ylistaro.

Seutukunta on Etelä-Pohjanmaan maakuntaliiton alueella.

2.2. Selvitystyön taustaa

2.2.1. Nuorisoasuntoliitto

Edellä olevat käsitteet ovat osittain Nuorisoasuntoliiton määrittelemiä. Nuorisoasuntoliitto ry, lyhennettynä NAL, on Suomessa nuorisoasumisen kehittäjä ja edunvalvoja.

Nuorisoasuntoliitto ry:n alaisia jäsenyhdistyksiä ovat 30.9.1999 saamani listauksen mukaan seuraavat:

- Hyvinkään Nuorisoasunnot ry.
- Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Jyväskylän Nuorisoasunnot ry.
- Kankaanpään Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Kiimingin Nuorisoasunnot ry.
- Kuopion Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Lahden Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry
- Porvoon Seudun Nuorisoasunnot, Pois mamman padalta ry. - Ungdomsbostäder i Borgå, Bort från mammas gryta rf.
- Riihimäen Nuorisoasunnot ry.
- Rovaniemen Nuorisoasunnot ry.
- Savonlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry.
- Tampereen Seudun Nuorisoasunnot ry.

Tämän lisäksi Nuorisoasuntoliitto ry:n rakennuttajayhtiön Alkuasunnot Oy:n omistuksessa on Helsingissä ja Vantaalla nuorisoasuntoja.

Nuorisoasuntoliitto ry:n alaisia jäsenyhdistyksien perustamishankkeita ovat 30.9.1999 saamani listauksen mukaan seuraavat:

- Vihdin Nuorisoasunnot ry.
- Keravan Nuorisoasunnot ry.

Mielenkiintoinen yksityiskohta on Porvoon yhdistyksen mielenkiintoinen nimi, joka kuvaa kaunistelematta koko nuorisoasumisen ideaa, eli nuorten itsenäistymisen tukemista.

Tämän lisäksi Nuorisoasuntoliitto ry:n valtakunnallisia jäsenjärjestöjä ovat:

- Suomen Kuntaliitto ry.
- Invalidiliitto ry.
- Kokoomuksen Nuorten Liitto ry.
- Nuoren Keskustan Liitto ry.
- Sosiaalidemokraattiset Nuoret ry.
- Vasemmistonuoret ry.

Nuorisoasuntoliitolla on kiinnostusta laajentaa nuorisoasuntotoimintaa Seinäjoen seudulla.

2.2.2. Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry.

Yksi Nuorisoasuntoliitto ry:n ulkopuolisista nuorisoasuntoyhdistyksistä on Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, jonka toiminta-alue on Seinäjoen kaupunki. Yhdistys on perustettu 1995, ja ensimmäinen nuorisoasuntokohde on luovutettu asumiskäyttöön 30.12.1998.

Tällä yhdistyksellä on omistuksessaan kiinteistöosakeyhtiö Seinäjoen ykköskoto, jolla on yksi nuorisoasuntokohde rakennettuna osoitteessa Pellervonkatu 9.

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n jäseninä ovat:

- Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry.
- Seinäjoen Maila-Jussien tuki ry.
- kiinteistöosakeyhtiö Marttilan Kortteeri.

Sekä Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry:n että Seinäjoen Maila-Jussien tuki ry:n toiminta nuorisoasumisen lisäksi on ollut tämän selvitystyön ulkopuolella. Molempien yhdistyksien toiminnan tulokset ovat valtakunnallisesti merkittäviä nuorisoasumisen lisäksi.

2.2.3. Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry.

Maaliskuussa 1998 on perustettu Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry, jonka toiminta-alueeksi on määriteltä Seinänaapurien seutukunta.

Perustamisen jälkeen yhdistyksen virallista toimintaa ei ole ollut, mutta erilaisia epävirallisia keskusteluja eri yhteyksissä on ollut.

2.2.4. Nuorisoasuntoselvityksen alku

7.8.1999 olin mukana epävirallisissa keskusteluissa Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n hallituksen kahden jäsenen kanssa. 9.8.1999 ehdotin selvitystyötä tehtäväksi.

9.8.-4.9.1999 tein lyhyen esiselvityksen koskien Nuorisoasuntoliittoa, ja kysyin liiton kiinnostusta selvitystyöhön. Nuorisoasuntoliitto ry:n pääsihteerillä, eikä muilla liiton edustajilla selvitystyön aikana, ei ollut mitään selvitystyötä vastaan.

5.9.1999 Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n hallituksen kokouksessa esittelin nuorisoasuntoselvityksen projektisuunnitelman, jonka hallitus hyväksyi yksimielisesti.

2.2.5. Nuorisoasuntoselvitys yleisesti

Selvitystyötä varten olen tutustunut nuorisoasumisen tilanteeseen Oulussa, Hämeenlinnassa ja Seinäjoella. Tämän lisäksi olen haastatellut useita henkilöitä Seinänaapurien alueella, ja ollut sähköpostin välityksellä yhteyksissä useisiin henkilöihin selvitystyön vuoksi.

Selvitystyön ajaksi olen laatinut WWW-sivut, jonne olen selvitystyön aikana lisännyt erilaista materiaalia. WWW-sivuilla on ollut päiväkirja selvitystyön aikana tekemistäni tehtävistä. WWW-sivuja ovat selvitystyössä mukana olleet henkilöt käyttäjä vapaasti, minkä lisäksi WWW-sivuilla olen pyrkinyt lisäämään selvitystyön avointa luonnetta.

Luvussa 5 on tarkempi kuvaus selvitystyön menetelmistä ja tehtävien jakautumisesta ajallisesti.

2.3. Selvitystyön luotettavuudesta ja rajoituksista

Selvitystyö on ollut tilannetta kartoittava laadullisia tutkimusmenetelmiä käyttävä prosessi. Selvitystyö on nuorisoasumisen tilanteen kartoitusta yhdellä seutukunnalla vuosina 1999-2000, minkä vuoksi selvitystyöllä on seuraavia rajoituksia:

Rajoitus 1:

Selvitystyön tulokset koskien nuorisoasumista eivät ole yleistettävissä muille seutukunnille.

Rajoitus 2:

Selvitystyön historiaosuus on vajavainen, eikä näin ollen voi olla katsaus nuorisoasumisen historiaan Seinänaapurien seutukunnassa.

Rajoitus 3:

Selvitystyö kartoitti tilannetta vuosina 1999-2000, joten selvitystyön tuloksien merkitys vähenee tulevaisuudessa. Henkilövaihdosten ja muun kehittymisen vuoksi nuorisoasumisen toiminta-alue on Seinänaapurien alueella tulevaisuudessa toisenlainen.

Rajoitus 4:

Johtuen selvitystyön laadullisesta luonteesta tulosten yleistettävyys määrällisesti ei ole mahdollista.

3. Muut selvitystyöt ja tutkimukset nuorten asumisesta

3.1. Merja Paunikallion tutkimus

Merja Paunikallion (1997) tutkimuksessa on tutkittu kyselytutkimuksena maaseudun nuorten näkemyksiä maaseudusta asuin-, työ- ja elinympäristönä.

Paunikallion tutkimuksesta, sivulla 39, on kohtuuhintaisesta asunnosta todetaan seuraavaa:

Kohtuuhintaisen asunnon saaminen on myös hyvin tärkeä tekijä nuorten tehdessä päätöksiä tulevaisuuden asuinpaikasta. Yli puolet on sitä mieltä, että sillä on vaikutusta jonkin verran ja lähes kolmasosalle sillä paljon vaikutusta. Myös tyttö- tai poikaystävänsä vaikutus asuinpaikan valintaan on suuri. Yhteensä sillä on vaikutusta runsaalle neljälle viidestä nuoresta ja lähes puolet vastanneista pitää sen vaikutusta suurena. (Paunikallio 1997.)

Edellä olevan lainauksen perusteella nuorisoasumisen perusajatus kohtuuhintaisesta asumisesta saisi tukea nuorilta.

Tämän lisäksi kyselyn tuloksena todetaan, että monet nuoret haluaisivat asua aikuisena omakotitalossa. Tässä mielessä nuorisoasumisen välivaihe, pisimmillään viisi vuotta, voisi sopia osalle nuorista.

Elinkeinopoliittisesti ajatellen maaseudun nuorilla on kiinnostusta asua maaseudulla, koska työpaikan vaikutus on todettu tärkeäksi.

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta mielenkiintoinen piirre on se, että osa haastatelluista nuorista on ollut Seinänaapurien alueelta.

Tähän tutkimukseen perehtymisen perusteella tein seuraavan päätelmän nuorisoasuntoselvitykseen:

Päätelmä 1:

Tämän tutkimuksen perusteella nuorisoasuntoselvitykseen yksi oletama on, että Seinänaapurien alueen nuorista tarpeeksi merkittävä osa haluaisi asua Seinänaapurien alueella. Tällöin on perusteltua tutkia nuorisoasumisen mahdollisuuksia.

3.2. Timo Itäpuiston tutkimus

Siirtolaisinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkija Timo Itäpuiston (1999) tutkimuksessa on tutkittu Etelä-Pohjanmaan ulos- ja sisäänmuuttoa, sekä kotiseudullaan Etelä-Pohjanmaalla pysyneitä.

Tässä tutkimuksessa 18-29 -vuotiaat ovat olleet osa laajempaa tutkimuskohderyhmää, joka oli jaettu kahteen osaan: muuttaneet ja kotiseudulla pysyneet.

3.2.1. Muuttaneet

Maakunnasta muuttaneiden tärkein muuttamisen syy ei yleisesti ottaen ollut asumissyys, vaan työhön tai opiskeluun liittyvä syy.

Maakunnan sisällä muuttaneiden ryhmän tärkein on ollut asumiseen liittyvä syy (s.60). Lisäksi asumiseen liittyvä syy on ollut merkittävin 2. tai 3. tärkein muuttosyy.

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta maakunnan 18-29 -vuotiaiden sisäisten muuttajien ryhmä on mielenkiintoinen. Tämän lisäksi tutkimuksessa on yksi mielenkiintoinen pääryhmä, eli maakuntaan tulleet muuttajat.

Kun kolme pääryhmää, eli maakunnasta muuttajat, maakuntaan muuttajat ja maakunnan sisäiset muuttajat, jaetaan ristikkäisesti kolmeentoista erilaiseen ryhmään, ovat muuttajat jaettuna 39 erilaiseen ryhmään.

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta olennaisimmat muuttajaryhmät kolmestatoista ryhmästä ovat:

- muut asunnonvaihtajat
- työelämään tulijat
- työpaikan vaihtajat
- uramuuttajat
- asuinympäristömuuttajat
- yhteen muuttajat
- erilleen muuttajat.

Muut kuusi ryhmää ovat muuttoliikkeen kokonaisuuden kannalta tärkeitä tutkittavia, mutta 18-29 -vuotiaiden ensiasunnon tarvitsijoiden merkitys on tärkeä näissä seitsemässä ryhmässä.

Näiden seitsemän ryhmän maakunnan sisällä ja maakuntaan tulevien kohdalla nuorisoasumismuodolla voisi olla merkitystä. Lisäksi samojen ryhmien maakunnasta muuttaneet ovat pohtineet jonkin verran paluuta Etelä-Pohjanmaalle. Näistä 18-29 -vuotiaille nuorisoasumismuodolle voisi olla merkitystä.

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta nuorisoasumismuoto on yksi tapa antaa mahdollisuus maakunnasta muuttaneille nuorille palata Etelä-Pohjanmaalle ja/tai entiseen kotikuntaansa.

3.2.2. Kotiseudulla pysyneet

Toinen tutkittava kohderyhmä on ollut Itäpuiston tutkimuksessa kotiseudulla pysyneet. Asumissyistä kotiseudullaan Etelä-Pohjanmaalla nuoret vastaajat arvostavat maaseutumaista asuinympäristöä.

Tämä pääryhmä on tutkimuksessa jaettu seitsemään alaryhmään:

- vanhempien luona asuviin
- kodista irtautuneisiin opiskelijoihin
- yrittäjiin
- parannusta asumisolosuhteisiin toivoviin
- kotiseutuun kiintyneisiin
- työpaikkaa hakeviin
- elämäntilanteeseensa tyytyväisiin.

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta on vaikea löytää näistä ryhmistä yksiselitteistä ja selkeää 18-29 -vuotiaiden nuorten ryhmää, jotka suoraan kuuluisivat nuorisoasumismuotoon, sillä vanhempien luona asuvista ja kodista irtaantuneet opiskelijat ovat halukkaita muuttamaan Etelä-Pohjanmaan ulkopuolelle.

Työpaikkaa hakevat ovat nuorisoasuntoselvityksen kannalta mielenkiintoinen kohderyhmä, koska suurin kiinnostus kohdistuu Etelä-Pohjanmaan alueelle.

Elämäntilanteeseensa tyytyväiset 18-29 -vuotiaat kotona asuvat nuoret ovat nuorisoasumisen kannalta ongelmallisia. Jos he ovat todella tyytyväisiä tilanteeseen, nuorisoasuminen ei heitä välttämättä kiinnosta. Toisaalta heille ei ole välttämättä tullut mahdollisuutta pohtia nuorisoasumista, koska nuorisoasumista on Etelä-Pohjanmaalla vain Seinäjoella.

3.2.3. Johtopäätöksiä Itäpuiston tutkimuksesta

Itäpuiston tutkimus vahvistaa 18-29 -vuotiaiden elämäntilanteen moninaisuuden, sillä heitä kuuluu tutkimuksessa tehtyjen ryhmittelyjen perusteella useisiin erilaisiin ryhmiin.

Johtopäätöksenä, alkaen sivulta 138, on suositus maakunnasta muuttaneisiin nuoriin keskittymisestä.

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta mielenkiintoinen kysymys on vuokra-asuntojen tarve yleensä. Sivulla 146 todetaan muuttotappiokunnan kannalta vuokra-asuntojen tarve:

Poismuuttaneet vähentävät vuokra-asuntojen tarvetta. Toisaalta monissa muuttotappiokunnissa ei ole tarvetta vuokra-asuntojen rakentamiseen. Ongelma on pikemminkin päinvastainen: nuorten tarvitsemiin vuokra-asuntoihin ei enää riitä asujia. (Itäpuisto 1999.)

Ongelma on tietenkin ajankohtainen monelle muuttotappiokunnalle. Toisaalta ongelmana on, että rakennuttamalla nuorisoasuntoja maakuntakeskuksiin saavat keskuksat houkutelua helpommin 18-29 -vuotiaita asumaan keskukseseen, eivät ympäryskuntiin. Tämän jälkeen maakunnan sisäinen muutto on todennäköisemmin kunnan sisäistä muuttoa. Sivulla 63 mainitaan seuraavaa:

Nuoret muuttajat hakeutuvat yleensä asumaan vuokralle. Myöhemmin tapahtuva siirtyminen asuminen omakotiasujaksi ei välttämättä vaadi enää muuttoa kunnan rajojen yli. (Itäpuisto 1999.)

Muuttotappiokunnan kannalta nuorisoasuminen voi tuntua turhalta hankkeelta, koska nuoria muuttaa pois. Toisaalta nuorien vakiinnuttaminen kuntaan voisi onnistua 18-29 -vuotiaana nuorisoasumisen avulla, jonka jälkeen he siirtyisivät helpommin kunnan omakotiasujaksi. Tämä on kieltämättä vaativa ongelma kunnissa ratkaistaviksi.

Nuorisoasuntoselvitykseen Itäpuiston tutkimuksesta voi tehdä seuraavia päätelmiä:

Päätelmä 2:

Nuorisoasuminen voi olla yksi keino nuorten paluumuuton mahdollistamisessa muiden keinojen joukossa.

Päätelmä 3:

Pelkkä asumismuoto ei riitä paluumuuton mahdollistamiseen, tarvitaan myös elinkeinopoliittisia toimenpiteitä.

Päätelmä 4:

Kotiseudulla pysyvien asumistyytyväisyyden lisäämiseen nuorisoasuminen on yksi keino muiden joukossa.

3.3. Nuorisoasuntoliiton laskelmat 1997

Nuorisoasuntoliitto on tilannut 1997 selvityksen nuorison asuntovajauksesta. Laskelmat on tehnyt erikoistutkija Markku Lankinen.

Laskelman perustavoitteet ovat seuraavat:

- a) 15-19 -vuotiaista nuorista 15% tarvitsee asunnon
- b) 20-24 - vuotiaista nuorista 50% tarvitsee asunnon
- c) 25-29 - vuotiaista nuorista 65% tarvitsee asunnon.

Näiden perustavoitteiden perusteella kuntakohtaisten väestöennusteiden perusteella on laskettu nuorten asuntotarve eli asuntovajaus. Kokonaisuudessaan vuoden 2000 asuntotarve 15-29 -vuotiaille nuorille olisi 6622 asuntoa.

Kokonaistarpeesta osa on luonnollisesti opiskelija-asuntoja. Nuorisoasuntoselvityksen kannalta tärkeitä ovat muut kuin opiskelevat nuoret, joita on laskelmassa arvioitu seuraavalla tavalla:

- a) 15-19 -vuotiaista nuorista 30 % on ei-opiskelevia
- b) 20-24 -vuotiaista nuorista 70 % on ei-opiskelevia
- c) 25-29 -vuotiaista nuorista 90 % on ei-opiskelevia.

Tämän pohjalta vuoden 2000 15-29 -vuotiaiden ei-opiskelevien nuorten asuntotarve olisi Etelä-Pohjanmaalla 4700 asuntoa.

Laskelman lopullisena olettamana on, että 1/5 ei-opiskelevista nuorista tarvitsisi erityisiä nuorisoasuntoja, eli Etelä-Pohjanmaalla $4700/5 = 940$.

Laskelmassa ei oteta kantaa, miten nuorisoasuntojen tarve jakautuisi Etelä-Pohjanmaan kuntien kesken.

Nuorisoasuntolaskelman taustatilastona on huomioituna Etelä-Pohjanmaalla asuvien 25-29 -vuotiaiden muuta maata laajempi asuminen

KOTONA ASUVAT 25-29-vuotiaat	Etelä-Pohjanmaa	koko maa keskimäärin
1990	23 %	15 %
1992	24 %	15 %
1995	25 %	15 %

Nuorisoasuntolaskelman perusteella olen tehnyt seuraavat päätelmän nuorisoasuntoselvitykseen:

Päätelmä 5:

1/5 ei-opiskelevista nuorista on yläraja nuorisoasuntotuotannolle.

3.4. Nuorten asuntotarvelaskelma 1995

Ennen Vaasan läänin muuttumista osaksi Länsi-Suomen lääninä, on Vaasan läänin silloinen nuorisolautakunta teettänyt 1995 nuorten asuntotarvelaskelman.

Oleellinen tieto on, että 21-29 -vuotiaiden nuorten vanhempien luona asuminen on muuta maata laajempaa. Vuoden 1995 tilanteen mukaisesti tilanne on ollut seuraava:

KOTONA ASUVAT	21-22-vuotiaat	23-29 -vuotiaat
Vaasan lääni	44 %	26 %
koko maa	34 %	11 %

Asuntotarvelaskelman perusteena on oletus, että nuoret irtaantuisivat lapsuudenkodistaan 20-vuotiaana. Tällä tavalla laskien Vaasan läänin asuntotarvelaskelmaan on saatu laskettua asuntotarpeet.

Nuorten asuntotarvelaskelman perustana on 31.12.1994 tilasto. Tämän tilaston perusteella Seinänaapurien kunnissa 21-22- ja 23-29-vuotiaat ovat asuneet seuraavalla tavalla:

	21-22 -vuotiaita	21-22 -vuotiaita kotona asuvia	23-29-vuotiaita	23-29 -vuotiaita kotona asuvia
Ilmajoki	276	141	901	255
Jalasjärvi	228	111	762	224
Kurikka	261	105	960	251

Nurmo	214	88	995	185
Peräseinäjoki	74	37	278	61
Seinäjoki	804	195	3203	366
Ylistaro	116	55	438	125

Tämän tilaston tuloksena on perusteltua selvittää mahdollisuutta tarjota osalle 21-29 erityistä nuorisoasumisen asumismuotoa.

3.5. Nuorten Suomi 2001

Suomen Kuntaliitto ry:n tutkija Päivi Kurikka on toteuttanut 1998-1999 Nuorten Suomi 2001 -tutkimushankkeen toisen vaiheen postikyselyn 18-26 -vuotiaille nuorille.

Itäpuiston tutkimuksen tavoin vahvistetaan tulos, että opiskelun aloittaminen on tärkein muuttosyy. Mielenkiintoinen on tulosta, että suurin on muuttohalukkuus niissä, jotka eivät ole syntyperäisiä kunnan asukkaita, vaan sinne muuttaneita.

Nuorisoasuntoselvityksen kannalta tämä on mahdollisuus Seinänaapurien kunnille, varsinkin kun yli 24-vuotiailla tarve päästä asumaan miellyttävämpään asuin ympäristöön korostuu.

Tärkeä tulos on nuorten tyytymättömyys senhetkisen asuinkuntansa asuntotarjontaan. Tutkimuksessa nuoret oli jaettu neljään ryhmään, ja ryhmien suhtautuminen asuinkuntansa asuntotarjontaan oli seuraava:

Paikallaan pysynyt, ei muuttoaikeita	44 %
Paikallaan pysynyt, aikoo muuttaa	48 %
Kuntaan muuttanut, ei muuttoaikeita	39 %
Kuntaan muuttanut, aikoo muuttaa	46 %
Yhteensä	45 %

Tulos on merkittävä, jos noin laaja joukko nuoria on aivan oikeasti tyytymättömiä kuntansa asuntotarjontaan. Pelkkä asuntotarjonta ei kuitenkaan saa nuoria asumaan tietyssä kunnassa. Lisäksi on oltava palveluverkostot kunnossa ja hyvin toimiva elinkeinorakenne, jonka avulla nuoret voivat saada elinkeinon.

Tämän tutkimuksen perusteella on nuorisoasuntoselvitykseen yksi päätelmä lisää:

Päätelmä 6:

Asuntotarjonnalla on laajasti merkitystä nuorille, vaikka se ei yksin riitä. Nuorisoasuntoselvityksen kannalta nuorisoasunnot ovat yksi osa asuntotarjontaa.

3.6. Kartoitus oululaisten 16-29 -vuotiaiden nuorten asuntotilanteesta

Oulussa on tehty kartoitus nuorten asuntotilanteesta postikyselynä, johon on vastannut 247 nuorta. Vastanneista 55 % asui vuokralla, lisättyä oppilasasuntoasumisella heitä oli 61,7 %. Tämä tulos sopii 16-29 -vuotiaiden elämäntilanteeseen yleisesti.

Selvitystyön kannalta mielenkiintoinen on toivottu asumismuoto. Omistusasunnon tai osaomistusasunnon hankkiminen on monen nuoren toiveena. Jos tätä ajattelee yleisemmin, ei nuorisoasumisessa vuokrasopimuksen rajoittamisesta viiteen vuoteen ole nuorten omien toiveiden vastaista.

Asuntojen sijainnin kannalta vapaamuotoiset vastaukset osoittivat, että nuorten asuntoja ei saa sijoittaa liian kauaksi kaupungin/kunnan keskuksesta.

Kartoitus on esimerkki, miten rauhalliselta näyttävässä tilanteessa, jolloin nuoret voivat asua vuokralla, voi olla sisäisesti hyvinkin erilaisia tilanteita. Monet kyselyyn vastanneista eivät olleet tyytyväisiä asumistilanteeseensa.

Nuoret yleisesti ottaen hyväksyivät tosiasian, että omistusasuntoon ei monella 16-30 -vuotiaalla ole varaa, jolloin heidän asumistoiveensa kohdistuivat vuokra-asumisen eri muotoihin, erityisesti opiskelija-asumiseen ja vuokraus yksityiseltä. Lisäksi vuokra-asuntojen tarpeen moninaisuus korostui, koska osalla 16-30 -vuotiailla nuorista on lapsia.

Päätelmä 7:

Nuorisoasuntojen ja yleensä vuokra-asuntojen tontin sijainnilla on erittäin suuri merkitys asuntojen kysynnälle.

Päätelmä 8:

Nuoret voivat asua pakon edessä vuokralla kalliistikin, mihin he eivät välttämättä ole tyytyväisiä.

3.7. Yhteenveto muista selvityksistä ja tutkimuksista

Edellä mainittujen selvitysten ja tutkimusten perusteella on nuorisoasumisen määritelmä analysoitava uudelleen.

18-29 -vuotiaat ovat erittäin sirpaleinen joukko, joiden kokoaminen yhdeksi siistiksi käsitteelliseksi kokonaisuudeksi on mahdoton tehtävä.

Kohtuuhintainen vuokra-asunto sai tukea, koska suurelle osalle 18-29 -vuotiaista asumispalvelut olivat tärkeitä.

Ensiasunto käsitteenä on mielenkiintoinen, koska nuori itse ei välttämättä koe nuorisoasuntoa ensiasuntona. Ennen nuorisoasuntoon siirtymistä takana voi olla useita asumismuotoja.

Viiden vuoden vuokrasopimus on pitkä aika 18-29 -vuotiaan elämäntilanteessa. Ottaen huomioon edellä mainitut tilastot, ehtivät nuoret tehdä monenlaista viidessä vuodessa.

3.7.1. Nuorisoasuntojen tarve Seinänaapurien alueella?

Edellä olevien selvitysten ja tutkimusten lyhyen analyysin perusteella selvitystyössä ei ollut tarpeellista uusia nuorisoasumisen tarvelaskelmia. Nuorisoasuntojen tarvetta on, mutta määrät yhtä Seinänaapurien kuntaa kohden ovat melko pieniä.

Jos nuorisoasuntojen tarve Etelä-Pohjanmaalla, Nuorisoasuntoliitto ry:n 1997 laskelmien perusteella 940, jakautuisi tasaisesti 27 kunnan kesken, olisi nuorisoasuntoja keskimäärin 34,8 jokaisessa kunnassa. Tämän perusteella Seinänaapurien alueella tarvittaisiin 243,6 nuorisoasuntoa. Tämä on tietenkin oletus, koska nuorisoasuntoja rakennetaan monessa vaiheessa, eikä laskennallista tarvetta kerralla.

Valtakunnallisesti tarkastellen nuorisoasuntotoiminta on alkanut useimmiten maakunnan keskukselta. Olisi kuitenkin mahdollista, että osa nuorisoasunnoista voisi olla Seinäjoen ympärystäkunnissa. Tuskin kaikkia laskennallisia 243,6 nuorisoasuntoa olisi pakko rakentaa Seinäjoelle.

Nuorten asuntotarvelaskelman kotona asuvia 21-29 -vuotiaita koskevan tilaston perusteella voi laskea seuraavia arvioita:

	21-29 -vuotiaat kotona asuvat	joista 5 %	joista 10 %
Ilmajoki	396	19,8	39,6
Jalasjärvi	335	16,75	33,5
Kurikka	356	17,8	35,6
Nurmo	273	13,65	27,3
Peräseinäjoki	98	4,9	9,8
Seinäjoki	561	28,05	56,1
Ylistaro	180	9	18
YHTEENSÄ	1803	90,15	180,3

Kummastakin laskelmasta laskien eri tavalla ovat mahdolliset nuorisoasumisen asuntomäärät todellakin melko pieniä yhtä kuntaa kohden.

4. Selvitystyön tavoitteet

Selvitystyön kannalta oleellista ei ole ollut selvittää uudelleen nuorisoasuntojen tarvetta ja sen määrää. Perusoletuksena on, että nuorisoasuntojen tarvetta on riippumatta Seinänaapurien kuntien kokeroista.

4.1. Nuorisoasuntojen toteuttaminen käytännössä

Käytännössä nuorisoasuntojen toteuttaminen vaatii erittäin tiivistä yhteistyötä kunnan kanssa.

Nuorisoasuntoliitto ry:n tulkinnan mukaisesti nuorisoasumisessa pitäisi olla mukana asuntotoimi, sosiaalitoimi, nuorisotoimi ja työvoimahallinto.

Sosiaalitoimi- ja nuorisotoimi saattavat kuulostaa aluksi hieman yllättäviltä yhteistyökumppaneilta asumisasioissa. Tätä asiaa käsittelemme luvussa 4.2.

Tässä selvitystyössä en haastatellut työvoimahallinnon edustajia, koska rajasin selvitystyön vain kuntiin.

Nuorisoasuntojen rakennuttamiseen on saatavissa hakemukselle Raha-automaattiyhdistys RAY ry:n avustusta 20 %, ja Valtion asuntorahasto ARA:n lainaa 80 %. Näitä rahoitusmuotoja varten on perustettava nuorisoasuntoyhdistys, jonka nimissä rahoitusta haetaan. Nuorisoasuntoyhdistyksen jäsenenä on oltava vähintään kolme oikeushenkilöä; tästä esimerkkinä on Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, jolla on kolme oikeushenkilöä jäsenenä.

RAY:n ja ARA:n säädökset rahoituksen hakemiselle ovat erittäin tarkkaan ohjeistettuja, ja osa ohjeista muuttuu vuosittain. Selvitystyön aikana tutustuin RAY:n ja ARA:n rahoitusprosessiin hallinnollisena prosessina.

Kunnan asuntotoimen kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää, koska kunnan on annettava omat lausuntonsa tietyssä vaiheessa ARA:n rahoitusprosessia. Lisäksi ARA:n hakemukset jätetään kuntaan, joka toimittaa ne ARA:lle.

Erittäin merkittävä syy kunnan kanssa tehtävään yhteistyöhön on tontin osoittaminen nuorisoasuntokäyttöön. Käytännössä kätevä tapa tähän on tontista tehtävä tonttivaraus. Jotta päästään tonttivaraukseen, on ensin löydettävä varattava tontti, ennen kuin rahoitusprosessia kannattaa edes aloittaa.

Tonttivarauksen kautta on nuorisoasuntohankkeiden rahoitusprosessi aloitettu esimerkiksi Hämeenlinnassa ja Seinäjoella. Hämeenlinnan hanke oli 30.9.1999 alussa ja Seinäjoen hanke on johtanut 30.12.1998 nuorisoasuntokohteen asumislupaan.

Selvitystyön tavoite 1:

Edellä mainittujen syiden vuoksi selvitystyön tavoite 1 on ollut selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista nuorisoasumiseen.

Selvitystyön tavoite 1:n rajaus:

Tämän selvitystyön tavoite ei ollut lähteä käynnistämään nuorisoasuntohanketta jossain Seinänaapurien kunnassa. Jos jossain kunnassa osoitettaisiin ehdotonta kiinnostusta nuorisoasumiseen, olisi tästä jatkettava omalla hankkeellaan.

4.2. Tuettu nuorisoasuminen

Nuorten itsenäistymishalu ei ole ainut osatekijä nuorisoasumisessa. Vaikka edellä mainittujen selvitysten ja tutkimusten perusteella 18-29 -vuotiaat muuttaisivat nuorisoasuntoihin halukkaasti, ei tämä yksinään riitä.

Nuorisoasumisen toteuttamisessa on kaksi päälinjaa:

1. pelkkä nuorisoasuminen vuokraustoimintana
2. nuorisoasuntojen vuokraustoiminnan lisäksi tuettua nuorisoasumista.

Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry:n työseminaarissa tämä tuli erittäin hyvin esille, koska Hämeenlinnan hankkeessa on alusta alkaen ollut voimakas tuetun asumisen painotus rakentamisen lisäksi. Monessa muussa nuorisoasuntohankkeessa pääpaino on ollut asuntojen tuotannossa.

Syynä tuetun asumisen painotukseen, myös Hämeenlinnassa, on ollut tosiasia, että alle 25-vuotiaiden nuorten itsenäinen asuminen ei ole onnistunut kaikissa tapauksissa ilman tukitoimenpiteitä. On syytä painottaa, että kaikki alle 25-vuotiaat eivät tarvitse tuettua asumista.

Käytännössä tuetun asumisen järjestämiseen on kolme perustapaa:

- palkattu tukihenkilö
- vapaaehtoinen tukihenkilö
- edellisten yhdistelmät.

Nuorisoasuntoliitto ry:n yksi toiminnan painopiste on tuetun asumisen kehittäminen edistämällä paikallisten nuorisoasuntoyhdistysten tukiasuntotoimintaa. Lisäksi liitolla on ollut oma FOYER-hanke tuetussa asumisessa.

Selvitystyön tavoite 2:

Selvitystyön tavoite 2 on ollut selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista tuettuun nuorisoasumiseen.

Selvitystyön tavoite 2:n rajaus:

Tämän selvitystyön tavoite ei ollut lähteä käynnistämään tuetun asumisen nuorisoasuntohanketta jossain Seinänaapurien kunnassa. Jos jossain kunnassa osoitettaisiin ehdotonta kiinnostusta nuorisoasumiseen ja/tai tuettuun nuorisoasumiseen, olisi tästä jatkettava omalla hankkeellaan.

5. Selvitystyön menetelmät

Koska aiemmin on tutkittu laajemmin nuorten asumista yleensä tilastollisin menetelmin, ei tässä selvitystyössä ole käytetty tilastollisia menetelmiä.

Selvitystyö on ollut luonteeltaan olemassa olevan tilanteen kartoittamista laadullisin menetelmin. Selvitystyön vaiheet voi jakaa seuraaviin päävaiheisiin:

1. perehtyminen nuorisoasumiseen ja tuettuun nuorisoasumiseen
2. nuorisoasumisen ja tuetun asumisen käsitteellistäminen
3. puhelinhaastattelujen suorittaminen
4. tarkempi tutustuminen tuetun asumisen tilanteeseen Seinänaapurien alueella
5. selvitystyön tulosten analysointi.

5.1. Perehtyminen nuorisoasumiseen ja tuettuun nuorisoasumiseen

Ajallisesti tämä vaihe on ollut selvitystyön suurin osa, 7.8.-1.12.1999. Lyhyesti erilaiset tehtävät tämän vaiheen aikana olivat:

- perehtyminen Nuorisoasuntoliitto ry:n kirjalliseen materiaaliin
- projektisuunnitelman laatiminen
- tutustuminen Oulun seudun nuorisoasumiseen
- perehtyminen RAY:n kirjalliseen materiaaliin rahoituksesta
- perehtyminen ARA:n kirjalliseen materiaaliin rahoituksesta
- vierailu Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry:n työseminaarissa
- vierailu Kurikkakodissa
- perehtyminen useamman järjestön kirjalliseen materiaaliin.

Tämän lisäksi esittelin nuorisoasuntoselvitystä yleisesti seuraavissa yhteyksissä:

- SAMO ry:n pääsihteeri
- KNL ry:n Pohjanmaan piirin tilaisuus
- NKL:n E-P:n piirin tilaisuus
- Jalasjärven kunnan kunnanjohtaja, asuntosihteeri, tekninen johtaja
- Jalasjärven kunnan nuorisosihteeri ja nuoriso-ohjaaja
- Seinäjoen asuntotoimen päällikkö
- kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteerin asukastoimikunnan kokous
- kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteerin toimitusjohtaja
- Ilmajoen nuorisojärjestöjen yhteistyötoimikunnan kokous.

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n toimintaan tutustumista tein useaan kertaan tämän vaiheen jälkeen.

5.2. Nuorisoasumisen ja tuetun asumisen käsitteellistäminen

Ajallisesti tämä vaihe oli 1.12.1999 - 16.1.2000.

Erityisesti tuetun asumisen käsitteiden selventäminen ja tarkentaminen vaati runsaasti aikaa. Ongelma oli, että hyvin erilaisilla järjestöillä on tuetun asumisen toimintaa, joka liittyy 18-29 -vuotiaisiin. Selvitystyö vuoksi tutustuin seuraavien järjestöjen kirjalliseen materiaaliin tuetusta asumisesta:

- Nuorisoasuntoliitto ry.
- Nuorten Ystävät ry.
- Suomen Mielenterveysseura ry.
- Mannerheimin lastensuojeluliitto MLL ry.

- Suomen Punainen Risti SPR ry.

Tämän lisäksi monet muut järjestöt ovat mukana tuetussa asumisessa, ja näitä mainittiin kirjallisessa aineistossa. SPR:n osalta sain kirjallisen selostuksen Itsenäiseen asumiseen -projektista, joka on osa SPR:n Helsingin nuorten turvatalon toimintaa.

5.3. Puhelinhaastattelujen valmistelu

Samaan aikaan nuorisoasumisen ja tuetun asumisen käsitteellistämisen kanssa valmistelin puhelinhaastatteluja. Eri vaihtoehtoja pohdittuani päädyin puhelinhaastatteluihin, jonka kohteena olivat Seinänaapurien kuntien asuntosihteerit, nuorisotoimentekijöitä, sosiaalityöntekijöitä ja muutamia järjestöjen edustajia.

Haastatteluihin olisi ollut useita vaihtoehtoa:

- kirjekysely
- henkilökohtainen haastattelu
- sähköpostikysely
- puhelinhaastattelut.

Puhelinhaastattelujen valmistelua olen selvittänyt tarkemmin loppuraportin liitteessä.

5.4. Puhelinhaastattelujen suorittaminen

Ajallisesti puhelinhaastattelut olivat 18.1.-27.1.2000.

Puhelinhaastattelujen aikana selvisi muitakin asioita, kuin puhelinhaastatteluiden suunnitteluvaiheessa suunnitellut asiat.

Puhelinhaastatteluja ja tuloksia olen selvittänyt tarkemmin loppuraportin liitteessä.

5.5. Tarkempi tutustuminen tuetun asumisen tilanteeseen

28.1.-23.3.2000 selvitin vielä tarkemmin puhelinhaastatteluissa esille tulleita asioita. Erityisesti tutustuin vielä tarkemmin vapaaehtoisten tukihenkilöiden koulutukseen.

Tämän lisäksi tutustuin vielä tarkemmin Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n ja kiinteistösaakeyhtiö Seinäjoen ykköskodon toimintaan.

5.6. Selvitystyön tulosten analysointi

24.3.-28.4.2000 on ollut selvitystyön tulosten analysointia, loppuraportin ja selvitystyön tulosten esittelyä eri yhteyksissä.

6. Puhelinhaastattelujen tuloksia

6.1. Nuorisoasumisen tunnettuus

Nuorisoasuminen on melko tuntematonta Seinänaapurien sosiaali- ja nuorisotoimen työntekijöille. Asuntotoimessa tuntemusta on enemmän.

Tämän pohjalta Seinäjoella valittu linja, jossa nuorisoasuntohanke on ollut asuntotoimen ja kaupungin keskushallinnon yhdessä aloittama, on ollut oikea. Sosiaali- ja nuorisotoimista Seinänaapurien alueella nuorisoasumisen hankkeen aloitteentekijöiksi ei näyttäisi olevan.

6.2. Tuetun asumisen tunnettuus

Tuetun asumisen osalta tilanne on aivan toisenlainen. Asuntotoimissa tuetun asumisen tuntemus on vähäisempää, kun taas sosiaalitoimessa tuntemus tuetusta asumisesta on erittäin syvällistä, nuorisotoimessa osa tuntee tuetun asumisen hyvin.

Lyhyesti voi sanoa, että jokaisessa Seinänaapurien kunnassa on käynnissä ja/tai suunnitteilla tuetun asumisen hankkeita, ja paras asiantuntemus näihin löytyy sosiaalitoimesta.

6.3. Tuetun asumisen moninaisuus

Tuetun asumisen käsitteellistämisen suurin ongelma on erilaisten tuettujen asumismuotojen valtava moninaisuus. Jokaisessa Seinänaapurien kunnassa on täysin erilaisia ratkaisuja seuraaviin tuettuihin asumismuotoihin:

- alle 18-vuotiaiden tuettuun asumiseen
- tuettuun vuokralla asumiseen
- tuettuun opiskelija-asumiseen
- erityisryhmien tuettuun asumiseen.

Erityisryhmiä on hyvin erilaisia: mielenterveys, vammaiset, päihdeongelma, kriminaalihuolto, jne.

Yhteisymmärryksen saaminen tuetusta nuorisoasumisesta on tämän pohjalta vaikeaa, mutta mahdollista Hämeenlinnan esimerkin pohjalta.

6.4. Viranomaisten sektorijako

Asunto-, sosiaali- ja nuorisotoimessa on kaikissa asiakkaina 18-29 -vuotiaita nuoria. Nuorten asumisongelma tulee hyvin eri tavalla esille eri viranomaisille.

Asuntotoimi:

Asunnon kysyjät kokonaisuutena, osa kysyjistä on nuoria.

Asuntojen tekninen puoli on hyvin hallinnassa: määrä, sijainti, varustetaso, ym.

Nuorisotoimi:

Monesti nuorisotilat erillään kunnan virastotalosta.

Työskentely yksin nuorten kanssa.

Asunto-ongelmat ovat vain yksi nuorten ongelma muiden ongelmien joukossa.

Asunto-ongelmat tulevat eri tavalla esille päivittäisessä työskentelyssä.

Sosiaalitoimi:

Ongelmat kärjistyneempiä, työskentely ongelmaisten nuorten kanssa, nuoret yksi asiakasryhmä.

Asunto-ongelmat ovat vain yksi nuorten ongelma muiden ongelmien joukossa.

Yksilölliset ratkaisut ja lakisääteiset palvelut: ei pelkästään tuetun asumisen muotoja nuorille.

6.5. Tuetun nuorisoasumisen erikoisuus

Tämän selvitystyön pohjalta erityinen tuettu nuorisoasuminen on jonkinlainen erikoisuus. Asuntotoimessa ajattelutapana on konkreettisten (nuoriso)asuntojen tuotanto. Sosiaali- ja nuorisotoimessa korostuu yksittäisen tuettavan tuettu asuminen, ja konkreettisten asuntojen tuottaminen ei ole ensimmäinen ajatus.

Tämän selvitystyön pohjalta on Seinänaapurien kunnissa ei ole mahdollista päästä nopealla aikataululla samaan tilanteeseen kuin Hämeenlinnassa, jossa nuorisoasuntohanke on heti alusta alkaen ollut tuetun nuorisoasumisen hanke.

6.6. Linjausten tarve

Monesti ymmärretään yhteistyön tarve erilaisten yhteistyökumppanien kanssa. Ongelmana on, että resurssit eivät tahdo riittää uusiin asioihin, kuten nuorisoasumiseen.

Ongelmana on, että erilaisia yhteistyötarjojia tulee eri suunnilta jatkuvasti, ja pitäisi osata hyvin nopeasti linjata, mikä yhteistyötarjous on järkevä tai ei. Kiireisille kunnan virkamiehille tällaisten linjausten tekeminen on monesti vaikeaa, koska jokainen yhteistyötarjous pitäisi tutkia perusteellisesti pitemmällä aikavälillä, ja tähän ei tahdo olla mahdollisuuksia.

Myös sosiaalitoimen toiminnasta osa perustuu projektimuotoiseen toimintaan, ja rahoitusta on saatavissa eri lähteistä, tunnetuimpia olivat RAY- ja ESR-rahoitus. Ongelmana on, että erilaisten hankkeiden tavoitteet ja kohderyhmät pitäisi linjata kunnan toiminnan kannalta järkevästi. Kuka, missä, miten ja milloin ovat olennaisimpia kysymyksiä, joihin toivotaan vastauksia.

Ongelma on aito ja joissain vapaamuotoisissa kommentteissa tämä tuli esille.

6.6.1 Tuetun asumisen linjaukset

Tuetun asumisen osalta monet sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat kehittämässä järjestöjen tukihenkilötoimintaa yhdessä. Käytännössä tätä on tapahtunut Neuvokas-projektissa, ja osa näistä järjestöistä on Seinäjoella Järjestötalossa.

Puhelinhaastattelujen jälkeen kävin tutustumassa Järjestötalolla järjestettyyn tukihenkilön peruskurssiin, joka oli yhteinen useammalle järjestölle. Peruskurssin jälkeen vapaaehtoiset tukihenkilöt valitsevat oman tukihenkilötoiminnan muodon, ja tämän alan järjestö järjestää tarvittavan jatkokoulutuksen ja työnohjauksen.

Tämän perusteella tuettu nuorisoasuminen voi olla joskus tulevaisuudessa mahdollista, kun tuetun asumisen toiminta yleensä kehittyy Järjestötalolla.

Järjestötalon ja Neuvokas-projektin osalta on mainittava, että kyseessä on järjestöjen omaehtoinen yhteistoiminta. Kestää varmasti oman aikansa, että Järjestötalon tuetun asumisen yhteistoiminta laajenee kaikkiin Seinänaapurien kuntiin osaksi sosiaalitoimien normaalia toimintaa.

6.6.2. Perusasumismuotojen linjaukset

Nuorisoasuminen on vain yksi asumismuoto muiden joukossa. Tämän vuoksi kunnissa on tehtävä linjaukset, miten eri asumismuotoja kunnissa kehitetään.

Perusoletuksena selvitystyön alussa oli, että kunnat pystyisivät antamaan kirjallisena asumisen linjaukset, jos ne on tehty. Yhdestäkään Seinänaapurien kunnasta en tällaista saanut.

Kirjallisia asumisen linjauksia en pyytänyt aktiivisesti. Jos niiden noudattaminen olisi osa normaalia jokapäiväistä arkista toimintaa, olisin ne saanut ilman pyytämistä. Tämä on ollut selvitystyön ajan peruslähtökohta, eli uutta asumismuotoa esittelevällä selvitysmiehelle pystytään antamaan kirjallinen selvitys asumisen linjauksista ilman eri pyyntöä, jos linjaukset on tehty ja niiden noudattaminen on osa normaalia kunnan toimintaa.

Puhelinhaastattelun loppuvaiheessa kyselin muutamalta haastateltavalta onko tällaisia linjauksia tehty asumisen osalta, mutta yksikään ei vastannut tähän kysymykseen myöntävästi. Tämä kysymys ei ollut alun perin puhelinhaastatteluissa, joten vastaukset ovat suuntaa-antavia.

7. Johtopäätökset

Selvitystyössä oli kaksi tavoitetta:

Selvitystyön tavoite 1:

Tavoite 1 oli selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista nuorisoasumiseen.

Selvitystyön tavoite 2:

Tavoite 2 oli selvittää Seinänaapurien kuntien suhtautumista tuettuun nuorisoasumiseen.

Selvitystyön perusteella olen saanut seuraavat tulokset:

Tulos 1:

- a) Seinänaapurien kuntien suhtautuminen nuorisoasumiseen ei ole kielteistä.
- b) Seinäjokea lukuun ottamatta erityistä nuorisoasumisen tarvetta ei todettu olevan vuoden 2000 tilanteen perusteella.

Verrattaessa tilannetta Hämeenlinnaan ei tulos ole yllättävä. Hämeenlinnassa nuorisoasumisesta oli keskusteltu 1990-luvun alussa, mutta tarvetta ei tällöin todettu olevan. 1999 Hämeenlinnassa todettiin tarvetta olevan, ja kaupunki on lähtenyt hankkeeseen osoittamalla tontin nuorisoasuntokäyttöön.

Tulos 2:

- a) Seinänaapurien kunnissa on käynnissä useita tuetun asumisen hankkeita.
- b) tuettua nuorisoasumista ei voida aloittaa, koska nuorisoasumiseen asumismuotona ei tässä vaiheessa ole halukkuutta.
- c) Seinäjoen osalta on mahdollista aloittaa tuettu nuorisoasuminen lähitulevaisuudessa.

Vaikka Seinäjoella olisi mahdollista aloittaa tuettu nuorisoasuminen lähitulevaisuudessa, ei tämä kuitenkaan ole niin yksinkertaista. Seinäjoen nuorisoasuntokohde on uusi, ja toiminnan vakiinnuttaminen pelkkänä nuorisoasumisena vaatii oman aikansa.

8. Suositukset

Selvitystyön tulosten perusteella nuorisoasuminen asumismuotona ei tule toteutumaan Seinäjoen ympäryskunnissa lähimmän 1-5 vuoden aikana. Tämän pohjalta olen laatinut suosituksia eri osapuolille.

8.1. Suositukset Nuorisoasuntoliitto ry:lle

Selvitystyön perusteella Nuorisoasuntoliitto ry:n kannattaa tässä vaiheessa keskittää voimavarojaan muille seutukunnille.

Seinänaapurien alueella kannattaa teettää uusi selvitystyö vuonna 2005 ja tarvittaessa vuonna 2010. Hämeenlinnan esimerkin pohjalta viiden vuoden välein teetettävä selvitystyö on sopiva.

Selvitystyön perusteella Nuorisoasuntoliitto ry:n kannattaa luoda luontevat keskusteluyhteydet Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n suuntaan. Nykyisessä tilanteessa on mahdollista, että Nuorisoasuntoliitto ry:llä on vääriä tulkintoja liittoon kuulumattomasta yhdistyksestä.

Tuettu asuminen on Seinänaapurien alueella voimakkaassa kehityksessä. Nuorisoasuntoliitto ry:n edustajien kannattaa käydä tutustumassa Järjestötalon tuetun asumisen kehittämistoimintaan, ja seurata tilanteen kehittymistä. Tämä toiminta voi vakiintua osaksi tuetun asumisen toimintaa Seinänaapurien alueella vuoteen 2005 mennessä. Järjestötalon tuetun asumisen kehittämistoiminnan tuloksena uudet selvitystyöt vuosina 2005 ja/tai 2010 tuetun nuorisoasumisen mahdollisuuksista voidaan teettää laajemmalla joukolla kuin yksi selvitysmies. Tätä ei voi kuitenkaan ennustaa tässä vaiheessa, vaan jää seuraaviin selvitystöihin.

Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöt eivät selvitystyön perusteella pysty käynnistämään pitkäjänteistä nuorisoasuntotoimintaa Seinänaapurien alueella.

Poliittisten nuorisojärjestöjen toimintatapa on täysin poikkeava verrattuna pitkäjänteiseen nuorisoasuntotuotantoon. Onnistuneen nuorisoasuntohankkeen aikajänne on vähintään viisi vuotta, kuten Hämeenlinnan ja Seinäjoen esimerkit osoittavat. Poliittisten nuorisojärjestöjen toiminta on vaalipainotteista, ja viiden vuoden aikana voi olla periaatteessa yhden presidentinvaalit, kahdet kunnallisvaalit, eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit.

Selvitystyön aikana oli käynnissä vuoden 2000 presidentinvaalien kampanjointi, ja selvitystyö jatkui presidentinvaalien toisen kierroksen jälkeen. Omien havaintojeni mukaan kampanjoinnin aikana nuorisoasuntoasiat eivät olleet järjestöjen poliittisella asialistalla.

Nuorisoasuntoliitto ry:n kannattaa tutkia uusien jäsenjärjestöjen mahdollisuuksia vanhojen jäsenjärjestöjen lisäksi. Poliittisilla nuorisojärjestöillä on oma merkityksensä, mutta myös omat rajoitteensa.

8.2. Suositukset Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:lle

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n kannattaa luoda luontevat keskusteluyhteyden Nuorisoasuntoliitto ry:n suuntaan. Selvitystyön aikana on selvinnyt, että yhdistyksen toiminnasta voi syntyä vääriä käsityksiä, koska yhdistys ei ole Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsen. Tämän estämiseksi luontevat keskusteluyhteydet ovat tärkeitä.

Yhdistyksen toiminta on ollut ns. matalan profiilin toimintaa. Nuorisoasuntotoiminnan luonteen vuoksi tätä peruslinjaa ei ole syytä muuttaa.

Tämä selvitystyö ei anna suositusta yhdistyksen liittymisestä tai liittymättä jättämisestä Nuorisotasuntoliitto ry:n jäseneksi. Liittymisen edut ja haitat ovat oman selvitystyönsä aihe, ja yhdistys päättää itse tästä selvitystyöstä.

8.3. Suositukset Seinäjoen Seudun nuorisotasuntoyhdistys ry:lle

Tämän selvitystyön perusteella Seinäjoen ympäryskunnat eivät todenneet tässä vaiheessa tarvetta erityiselle nuorisotasumiselle.

Koska Seinäjoella on jo toimiva nuorisotasuntoyhdistys, ei Seinäjoen Seudun nuorisotasuntoyhdistys ry voi saada nuorisotasuntokohteita rakennutettua Seinäjoelle.

Selvitystyön perusteella seudullisella nuorisotasuntoyhdistyksellä ei ole mahdollisuuksia.

Uusien selvitystöiden pohjalta on mahdollista, että jossain Seinäjoen ympäryskunnassa todetaan tarvetta erityiselle nuorisotasumiselle. Tällöin kannattaa perustaa kunnan alueelle kunnallinen nuorisotasuntoyhdistys.

8.4. Suositukset poliittisten nuorisotjärjestöjen piiritjärjestöille Etelä-Pohjanmaan alueella

Nuorisotasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöinä olevien poliittisten nuorisotjärjestöjen piiritjärjestöjen suhtautuminen nuorisotasumiseen on ollut hyvin vaihtelevaa. Kiinnostusta on ollut henkilöstä riippuen erittäin paljon tai ei ollenkaan.

Selvitystyön tuloksena voi todeta, että piiritjärjestöjen suhtautumisella ei ole mitään tekemistä sen tosiasian kanssa, että liitot ovat Nuorisotasuntoliitto ry:n jäsenjärjestöjä.

Piiritjärjestöjen kannattaa koota asumisasioista kiinnostuneita jäseniään yhteisiin koulutustilaisuuksiin. Yhden piiritjärjestön asumisasioista kiinnostuneet ovat liian pieni joukko koulutettavaksi. Erilaisilla asumismuodoilla on omia järjestöjään, ja ne tulevat antamaan mielellään koulutusta poliittisesti aktiivisille nuorille. Esimerkkejä tällaisista asumisalan järjestöistä ovat:

- Suomen Omakotiliitto ry.
- opiskelija-asuntosäätiöt
- Vuokralaisten Keskusliitto ry.
- asumisoikeusyhdistykset
- Ensi- ja turvakotien liitto ry.
- Y-säätiö
- Suomen kuluttajaliitto ry.

Lisäksi kunnalliset ja valtakunnalliset viranomaiset sekä asumiseen liittyvät kaupalliset toimijat antavat koulutusta asumisasioissa. Tässä on valtakunnallisista viranomaisista ja viranomaisjärjestöistä muutama esimerkki:

- ympäristöministeriö
- Valtion asuntorahasto
- Raha-automaattiyhdistys ry.
- Suomen Kuntaliitto ry.
- Sosiaali- ja terveysministeriö

Vastuullisten päättäjien kasvattaminen on poliittisten nuorisotjärjestöjen tehtävä, ja asumisasioiden yhteiskunnallisen puolen kouluttamisen ympärille piiritjärjestöillä olisi mahdollisuus järjestäytyä. Lisäksi poliittisten nuorisotjärjestöjen kannattaa käydä tutustumassa Järjestötalon tuetun asumisen toimintaan.

8.5. Suositukset Seinänaapurien kunnille

Selvitystyön tuloksena voi todeta, että Seinänaapurien kuntien suhtautumisella ei ole mitään tekemistä sen tosiasian kanssa, että Kuntaliitto ry on Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenjärjestö. Kuntaliitossa on laajaa tutkimustoimintaa asumisesta, mutta tämän tutkimustiedon soveltaminen kuntiin on jo oma asiansa.

Selvitystyön perusteella kunnilla on erittäin merkittävä rooli nuorisoasumisen kehittämisessä. Käytännössä tämä tulee esille tontin osoittamisessa nuorisoasuntokäyttöön.

Kun kuntien toiminnassa siirrytään kaavoitukseen, on päätösten synnyttävä korkealla tasolla. Tämä on suurin ero nuorisoasumisessa verrattuna tuetun asumisen hankkeisiin. Tuetun asumisen hankkeet on helpompi aloittaa sektoriviranomaisen päätöksellä. Kaavoituksessa on monenlaisia, jopa ristikkäisiä, tavoitteita ja nuorisoasuntotontin on sovittava näihin tavoitteisiin.

Selvitystyön tuloksena voi todeta, että kuntien on pystyttävä linjaamaan eri asumismuotojen tavoitteet. Monessa kunnassa tämä on luultavasti tehty osana normaalia toimintaa, mutta kirjalliseksi tätä ei ole saatu. Selvitystyön, ja tulevien selvitystöiden kannalta, asumisen linjaukset olisi hyvä olla kirjallisena. Jos esimerkiksi nuorisoasumisen mielipidettä halutaan Seinänaapurien kunnista, olisi nuorisoasuminen pystyttävä esittämään kunnan tavoitteiden mukaisena. Nykytilanteessa jokainen uusi asumiseen liittyvä asia on esiteltävä erikseen jokaiselle viranhaltijalle.

Nuorisoasumisen kannalta linjaukset ovat tärkeitä, koska nuorisoasumisella ei ole yleensä laajasti tunnettuja puolestapuhujia. Lisäksi nuorisoasuminen saatetaan ymmärtää erillisilmiöksi, ei osaksi laajempaa kokonaisuutta.

8.6. Suositukset Järjestötalon ja Neuvokas-projektin yhdistyksille

Järjestötalon ja Neuvokas-projektin sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yhteistyö on Suomessa ainutlaatuista.

Tässä vaiheessa toiminta on voimakkaasti kehittymässä, joten toimintamalli voi tulevaisuudessa muuttua hyvinkin paljon. Nykyiseen toimintamalliin on ulkopuolisen vaikea antaa ilman tarkempaa tutustumista selkeitä suosituksia.

Suosituksena on, että Järjestötalon ja Neuvokas-projektin toimintaa esitellään edelleen yhtä avoimesti kuin tähänkin saakka. Edellä olen antanut seuraaville tahoille suosituksen tutustua Järjestötalon tuetun asumisen toimintaan:

- poliittisten nuorisojärjestöjen piirijärjestöille
- Nuorisoasuntoliitto ry:lle.

9. Jatkotutkimusaiheita

Selvitystyön aikana on tullut vastaan erilaisia asioita, jotka eivät kuulu tämän selvitystyön tavoitteisiin.

9.1. Asuntoja nuorille?

Eri asumismuotojen erottelu on hallinnollisesti erittäin kätevää. Käytännössä tavalliselle nuorelle erilaisten asumismuotojen erottelu voi olla hankalaa. Tämän vuoksi nuorten omat käsitykset eri asumismuodoista olisi hyvä selvittää.

9.2. Asumismuodot osana elinkeinopolitiikkaa

Tämän selvitystyön vuoksi en haastatellut kuntien elinkeinopolitiikasta vastaavia henkilöitä. Toisaalta asuntojen tarjonta on yksi tapa, jolla kunnan kilpailukykyä parannetaan. Asumismuotojen selvittäminen osana kuntien kilpailutekijänä olisi yksi selvitettävä asia.

9.3. Sosiaalitoimen ja nuorisotoimen käsitykset asumisesta

Nuorisoasuntoliitto ry:n tulkinnan mukaan sosiaali- ja nuorisotoimella on tärkeä osuus nuorisoasumisen kehittämisessä.

Puhelinhaastattelujen perusteella tein johtopäätöksen, että sosiaali- ja nuorisotoimessa on melko hyvä käsitys tuetusta asumisesta. Kuitenkin nuorisoasumista on vaikeampi käsitellä, koska ajattelutapana ei ole konkreettisten asuntojen tuottaminen, kuten asuntotoimessa. Jatkossa olisi mielenkiintoista selvittää, onko tämä johtopäätös oikea, ja millä tavalla nuorisoasuminen todella käsitetään nuoriso- ja sosiaalitoimessa.

9.4. Nuorten oma suhtautuminen nuorisoasumiseen

Tässä selvitystyössä en haastatellut laajasti 18-29 -vuotiaita nuoria. Oletettavasti nuorisoasuminen on melko tuntematonta heidän keskuudessaan, mutta tätä en voi todistaa tämän selvitystyön yhteydessä.

Lisäksi eri ikäryhmien käsityksillä nuorisoasumisesta on oma merkityksensä. Viime aikoina on perustettu nuorisovaltuustoja eri puolille Suomea. Onko nuorisovaltuustoista nuorisoasumisen edistäjiksi?

9.5. Yksittäisessä kunnassa nuorten asuntotilanteen kartoitus

Oulun esimerkin perusteella nuorten asuntotilanteen kartoitus on suositeltavaa, koska rauhalliselta näyttävässä tilanteessa nuoret voivat kuitenkin olla erittäin tyytymättömiä asuntotilanteeseensa. Vastaava tilanne voi olla Seinänaapurien alueella, mutta tätä ei voi tietää ilman kartoitusta.

10. Lähteet

10.1. Kirjalliset lähteet

Itäpuisto, Timo: Kotipesänä Pohjanmaa - Etelä-Pohjanmaan muuttajat ja kotiseudulla pysyneet. Siirtolaisinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen tutkimuksia No2. Vammala 1999.

Kurikka, Päivi: Asuinkuntaansa tyytymätön nuori muuttaa. Kuntapuntari 5/1999.

Lindblom Ritva: Sosiaalisen isännöinnin koulutus käynnistyy. Lähiuutiset heinäkuu/1999.

Nuorisoasuntoliitto ry: Nuorten asunto-opas 1999.

Nuorisoasuntoliitto ry: Asu ja elä kesä/1999.

Nuorisosäätiö: Luukkublues 1/1999. (Nuorisosäätiön asukaslehti)

Nuorten Ystävät ry: Nuorten Ystävät 2/1999.

Nuorten Ystävät ry: Nuorten Ystävät 3/1999.

Paunikallio, Merja: Kuka jää maaseudulle? - Maaseudun nuorten näkemyksiä maaseudusta asuin-, työ- ja elinympäristönä. Helsingin yliopisto, maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus, Seinäjoki, Sarja B:17. Seinäjoki 1997.

10.2. WWW-sivut

Nuorten asuntotarvelaskelma
<http://walli.uwasa.fi/yhteisot/ybvaasa/asunto/atl1995/>
28.1.2000

Nuorten Suomi 2001
<http://www.kuntaliitto.fi/tuke/ns2001.htm>
5.1.2000

10.3. Yhteisöiltä saatu materiaali

Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry: työseminaarin 20.9.1999 ohjelma.

Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry: työseminaarin 20.9.1999 muistio.

Jalasjärven kunta: asumisen markkinointiryhmän kokouksen muistion ote 27.1.2000.

Järjestöalo: Järjestöalojen esite.

Järjestöalo: tukihenkilön peruskurssin koulutusmateriaalia.

Nuorisoasuntoliitto ry: Asumisesta on kysymys? -esite.

Nuorisoasuntoliitto ry: Itsenäisen asumisen linja -esitteet.

Nuorisoasuntoliitto ry: Jukka Luttisen 18.2.1999 lähettämä kirje Mika Perttuselle.

Nuorisoasuntoliitto ry: Nuorisoasuntolaskelma 1997.

Nuorisoasuntoliitto ry: Nuorisoasuntoliiton paikallisyhdistykset, nuorisoasuntotalot ja asuntojen määrät.

Nuorten Ystävät ry: toimintakertomus 1998.

Oulun Moniasunnot Oy: Jaakko Ruokolan laatima muistio 6.9.1999.

Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry: Kartoitus oululaisten 16-29 -vuotiaiden nuorten asuntotilanteesta.

Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry: Oulunseudun nuorisoasunto-opas.

Raha-automaattiyhdistys ry: Avustustoiminta 1999 -CD-levyke.

Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry: 11.3.1998 hallituksen kokouksen pöytäkirja.

Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry: 5.9.1999 hallituksen kokouksen pöytäkirja.

Suomen Punainen Risti ry: Kimmo Tapialan selvitys SPR:n Helsingin nuorten turvatalon Itsenäiseen asumiseen -projektista.

Suomen Mielenterveysseura ry: asumisen tukitoiminta -esite.

Suomen Mielenterveysseura ry: asumisen tukitoiminta -raportti.

Valtion asuntorahasto: Hakuajat ja hakumenettely vuoden 2000 arava- ja korkotukilainoituksessa.

10.4. Puhelinhaastattelut

Ilmajoen kunta.

Mäntyvaara Tuula
Saarela Arto
Salminen Jussi

Jalasjärven kunta

Hautala Päivi
Kalmari Tuula
Lampinen Helena
Nordman Terttu
Salo-Tuisku Taru

Kurikan kaupunki

Antila Paula
Korhonen Hilikka
Rostén Maija-Leena
Wiberg Veli-Erkki

Nurmon kunta

Käpylä Janne
Laukkonen Kaarina
Palomäki Tuija
Yli-Penttilä Arja

Peräseinäjoen kunta

Niemelä Sirpa
Niemistö Tarja
Ojala Liisa
Toivonen Erkki
Vähäsalo Johanna

Seinäjoen kaupunki

Kurhela Raisa
Lintala Harri
Mylläri Timo
Pihlajamäki Harri
Piironen Kauko
Ranta-Knuutila Riitta
Rauhala Heikki
Ylä-Autio Ilmari

Ylistaron kunta

Kormano Anne
Nyrhinen Kirsti
Porola Lea

Järjestöjä

Hautakangas Merja, Kaks' kättä työpaja Oy
Oja Silja, Mannerheimin lastensuojeluliitto ry
Pokela Matti, Suomen Punainen Risti ry
Rinta-Nikkola Pertti, Lakeuden mielenterveysseura ry
Turpeinen Susanna, Nuorten Palvelu ry
Vatanen Riitta, Neuvokas-projekti

10.5. Epäviralliset keskustelut, sähköpostiviestit ja puhelinkeskustelut

Aho Suvi, Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry, järjestösihteeri

Ahonen Henna, Jalasjärven kunnan nuorisovaltuusto, puheenjohtaja

Autio Ulla, Seinäjoen asuntotoimisto, päällikkö

Friman Petri, kiinteistöasakeyhtiö Marttilan kortteeri, asukastoimikunnan puheenjohtaja

Haapajärvi Henrik, Sosiaalidemokraattiset nuoret ry, Pohjanmaan piiri ry, puheenjohtaja

Heinonen Pia, Lahden Seudun Nuorisoasunnot ry

Heikkilä Asko, kiinteistöasakeyhtiö Marttilan kortteeri, asukaspalvelupäällikkö

Heikkilä Eija-Liisa, Jalasjärven kunta, talousjohtaja

Hurskainen Martti, Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry, varapuheenjohtaja

Itäpuisto Timo, Siirtolaisinstituutti, Pohjanmaan aluekeskus

Kakko Ilpo, Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry

Kalmari Tuula, Jalasjärven kunta, asuntosihteeri

Kangasluoma Lassi, Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaalialan oppilaitoksen opiskelijayhdistys, varapuheenjohtaja

Karppinen Jari, Nuorisoasuntoliitto ry, projektisihteeri

Kauppi Leena, Nuorten ystävät ry/Pohjolakoti, Kurikkakodin työntekijä

Kanerva Marja, Suomen Punainen Risti ry

Keränen Tuovi, Mannerheimin lastensuojeluliitto ry

Kinnunen Aki, kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteeri, toimitusjohtaja sekä Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, sihteeri

Kivioja Juska, SAMO ry, pääsihteeri

Koivuniemi Tuomas, SAMO ry, puheenjohtaja (vuonna 2000)

Kotimäki Hannu, Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry, varapuheenjohtaja

Kujala Anssi, Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, pääsihteeri

Kurikka Päivi, Kuntaliitto ry

Lehtineva Heli, Nuorten ystävät ry/Pohjolakoti, Kurikkakodin työntekijä

Lehto Antero, Pohjanmaan Vasemmistonuoret ry

Lehtonen Turja, Vasemmistonuoret ry, pääsihteeri

Lintala Pentti, Kurikan ammattioppilaitos, rehtori

Lindberg Raimo, Invalidiliitto ry, toimitusjohtaja

Luttinen Jukka, Nuorisoasuntoliitto ry, pääsihteeri

Maja Hannu, Seinäjoen nuorisoasuntoyhdistys ry, puheenjohtaja

Mäki Satu, Nuorisosäätiö, hallituksen jäsen

Malmberg Marko, Nuoren Keskustan Liitto ry, liittosihteeri

Nikander Markku, Etelä-Suomen YH-Rakennuttajaosuuskunta

Olkkonen Hanna, Nuoren Keskustan liitto ry, Etelä-Pohjanmaan piiri ry, puheenjohtaja

Nuutinen Pete, Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry, puheenjohtaja

Paunikallio Merja, Helsingin yliopisto, maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus, Seinäjoki

Pennanen-Häkkinen Salme, Hämeenlinnan Seudun Nuorisoasunnot ry, puheenjohtaja

Perttunen Mika, Suomen Kehityskeskus Oy, aluejohtaja

Petrell Reijo, 4H-liitto ry

Pihkala Marja, Invalidiliitto ry

Pitkälampi Reijo, Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, puheenjohtaja

Rajamäki Hannu, Seinäjoen nuorisoyhdistys ry, hallituksen jäsen

Rantakokko Antti, Jalasjärven kunta, kunnanjohtaja

Reinikainen Erja, Suomen Punainen Risti ry

Reinikainen Pertti, Jyväskylän seudun nuorisoyhdistys ry, puheenjohtaja

Ruokola Jaakko, Oulun Moniasunnot Oy, toimitusjohtaja

Suominen Eija, Suomen Mielenterveysseura ry

Taipale Ira, Nuoren Keskustan Liitto ry, Etelä-Pohjanmaan piiri ry, toiminnanjohtajan sijainen

Tapiala Kimmo, Suomen Punainen Risti ry, Helsingin turvatalot

Uimonen Anssi, SAMO ry, puheenjohtaja (vuonna 1999)

Viihanen Sari, Kurikan ammattioppilaitos, koulukuraattori

Väyrynen Martti, Jalasjärven kunta, tekninen johtaja

Yli-Panula Seppo, kiinteistöosakeyhtiö Marttilan kortteeri

LIITE loppuraportti

1. Eri vaihtoehdot haastatteluille

Puhelinhaastatteluilla olisi ollut useita erilaisia vaihtoehtoja.

1.1. Kirjekysely vaihtoehtona

Haastattelut olisi voinut suorittaa lähettämällä kyselylomakkeet postissa. Ongelmaksi tässä olisi tullut alhainen vastausprosentti. Lopullisissa puhelinhaastatteluissa haastattelin 38 henkilöä, ja normaali vastausprosentti kirjekyselyissä on 20-30%, joskus jopa alle. 20-30 % haastatelluista henkilöistä olisi 7,6 - 11,4 henkilöä. Jos nämä jakautuisivat tasan seitsemään kuntaan, olisi yhdestä kunnasta tullut keskimäärin 1,09 - 1,6 vastausta.

Koska selvitystyön kohteiden mukaisesti tavoite oli selvittää asuntotoimen, sosiaalitoimen ja nuorisotoimen suhtautumista, eivät palautuneet vastaukset olisi antaneet oikeaa kuvaa, jos jostain kunnasta olisi tullut yksi vastaus vain yhdeltä sektorilta.

Lisäksi Seinäjoen Seudun nuorisoasuntoyhdistys ry:n perustamisvaiheessa 1998 oli lähetetty postissa kutsuja Seinänaapurien kuntien työntekijöille, mutta tulokset olivat olleet heikkoja.

1.2. Henkilökohtainen haastattelu vaihtoehtona

Tämän vaihtoehdon ongelma olisi ollut selvitystyön vaatimaton luonne. Samaan aikaan selvitystyön aikana on ollut käynnissä kolme muuta selvitystyötä, ja kaikilla on ollut taustallaan arvovaltaiset taustayhteisöt.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehitystoiminnan kehitysyksikön perustamista on valmisteltu kartoitustyöllä 1999. Tämän selvitystyön taustalla on ollut Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja selvitystyön tekijä on tunnettu sosiaali- ja terveystieteiden kehittäminen ammattilainen.

Toinen selvitystyö on ollut Etelä-Pohjanmaan Sosiaalipsykiatrisen yhdistyksen toimesta tehtävä selvitystyö. Tässäkin tapauksessa selvitystyön taustaorganisaatio on laajasti tunnettu.

Kolmantena esimerkkinä muista samaan aikaan tapahtuvista selvitystyöistä on Seinäjoen, Ylistaron ja Peräseinäjoen aloitettu kuntaliitosselvitys, joka on saanut laajasti julkisuutta Etelä-Pohjanmaalla.

Nuorisoasuntoselvityksessä taustalla ei ole ollut Etelä-Pohjanmaalla laajasti tunnettuja yhteisöjä, ja Nuorisoasuntoliitto ry:n jäsenyhdistyksiä ei ole entisen Vaasan läänin alueella.

Kaikki edellä mainitut selvitystyöt ovat luonteeltaan täysin erilaisia verrattuna nuorisoasuntoselvitykseen. Lisäksi kaikkien muiden selvitysten suorittajat ovat henkilöinä tunnettuja. Näiden syiden vuoksi henkilökohtaisten haastattelujen perustelu olisi ollut erittäin vaikeaa selvitystyötä opintojensa ohessa suorittavalle opiskelijalle.

1.3. Sähköpostikysely vaihtoehtona

Lähes kaikilla haastatelluista oli käytössään sähköpostiosoite. Tällöin olisi ollut perusteltua suorittaa kalliimman kirjekyselyn sijasta halvempi sähköpostikysely.

Selvitystyön aikana on tullut esille, että sähköpostin käyttö ei ole vielä vakiintunut osaksi normaalia organisaatioviestintää. Monesti oli soitettava eri henkilöille, koska lähetettyyn sähköpostiviestiin ei oltu vastattu, vaikka itse asia oli kuitenkin hoidettu.

Lisäksi puhelinhaastattelujen aikana yksi henkilö halusi välttämättä puhelinhaastattelun lähettämistä sähköpostiviestinä. Tein tämän pyydetyllä tavalla, mutta en onnistunut kuvaamaan nuorisoasumisen kaikkia osatekijöitä ymmärrettävällä tavalla. Tämä haastatteluyritys jäi selvitystyön taustamateriaaliksi.

Sähköpostikyselyiden suurin ongelma on alhainen vastausprosentti, joka on lähellä kirjekyselyiden vastausprosenttia.

1.4. Päätymisen puhelinhaastatteluihin

Puhelinhaastattelujen suurin ongelma oli niiden nopeus ja yllätyksellisyys. Monesti haastateltavilla on muita tehtäviä, ja puhelinhaastattelu keskeyttää toiminnan.

Toisaalta puhelinhaastatteluissa ei kuluteta aikaa, vaan selvitettävä asia käsitellään tehokkaasti ja nopeasti.

Lähtökohtana puhelinhaastatteluille oli, että henkilöt, jotka kiinnostuvat nuorisoasumisesta puhelinhaastattelun perusteella, osaavat sopia halutessaan tarkemman esittelyn nuorisoasuntoselvityksestä. Tällä tavalla henkilökohtaiset käynnit olisivat olleet paljon tarkemmin kohdistettuja.

Puhelinhaastattelun lisäksi lähetin kaikille haastatelluille puhelinhaastattelusta yhteenvedon sähköpostiviestinä. Näin jokaisella haastatellulla on ollut mahdollisuus korjata asiavirheet, ja varmentaa tietojen oikeellisuus.

2. Puhelinhaastattelut

2.1. Yleistä puhelinhaastatteluista

Puhelinhaastattelut jakaantuivat seuraavasti:

Ilmajoen kunta	3
Jalasjärven kunta	5
Kurikan kaupunki	4
Nurmon kunta	4
Peräseinäjoen kunta	5
Seinäjoen kaupunki	8
Ylistaron kunta	3
järjestöjen edustajia	6
YHTEENSÄ	38 puhelinhaastattelua

Seinäjoen osalta voisi pitää puhelinhaastatteluja turhina, koska Seinäjoella on jo toimiva nuorisoasuntoyhdistys ja rakennettu nuorisoasuntokohde. Asiaa pohdittuani päätin kuitenkin haastatella muutamaa Seinäjoen nuoriso- ja sosiaalityöntekijää. Haastatteluiden tuloksena Seinäjoen osalta tuli mielenkiintoista lisätietoa, joka johti lisäselvityksiin.

Järjestöjen edustajien osalta haastattelut toivat paljon lisätietoa tuetun asumisen tilanteesta Seinänaapurien alueella.

Neljä haastateltua lähetti sähköviestinä lähettämäni haastattelun yhteenvedon korjauksia. Korjaukset olivat tarkennuksia joihinkin yksityiskohtiin.

Yleisesti ottaen haastatteluihin suhtauduttiin myönteisesti, vaikka työntekijöillä oli päivittäiset työtehtävät kesken. Pieniä käytännön erehdyksiä sattui kuntien erilaisten puhelinkäytäntöjen vuoksi, mutta ne eivät estäneet puhelinhaastatteluiden suorittamista.

Puhelinhaastatteluisissa kysyin haastateltavilla seitsemän pääkysymystä, jonka lisäksi joillain kysymyksillä oli vapaamuotoisempia jatkokysymyksiä.

2.2. Kysymys 1: tuetun asumisen perusidea

Tämän kysymyksen tarkoitus oli selvittää tuetun asumisen tuntemusta Seinänaapurien alueella. Jos haastateltava ei mielestään tietänyt tuetun asumisen perusideaa, niin selitin tuetussa asumisessa olevan seuraavat osatekijät:

- tuettava nuori
- tukihenkilö
- tukiverkosto
- järjestöt
- kunta.

Jotkut haastateltavat vielä varmensivat tai tarkensivat käsityksiään tuetusta asumisesta, vaikka olivat vastanneet kysymykseen kyllä.

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYSYMYS 1	
KYLLÄ: 4	KYLLÄ - tarkennettuna: 16
EI: 18	

Asuntosiihteereistä yksi tiesi mielestään tuetun asumisen perusidean, muut eivät. Sosiaalityöntekijät vastasivat kaikki kyllä, ja monesti osasivat tarkentaa hyvinkin tarkasti tuetun asumisen perusideaa. Nuorisotyöntekijöillä tietämys tuetusta asumisesta oli hyvin vaihtelevaa.

Järjestöjen osalta neljä tarkensi vastausta, ja suhteuttivat tuetun asumisen omaan järjestöönsä. Vaikka kaksi järjestöjen edustajaa vastasi ei, selvityksen jälkeen he osasivat selostaa oman järjestön tuettua asumista ja suhtautumista tuettuun asumiseen. Tämän taustalla on järjestöjen hyvin erilaiset käsitteet tuetusta asumisesta.

2.3. Kysymys 2: tuettu opiskelija-asuminen

Selvitystyön perehtymisvaiheessa kävin tutustumassa Nuorten Ystävät ry:n / Pohjolakodin Kurikkakotiin, joka on Kurikan ammattioppilaitoksen kanssa toteutettava tuetun opiskelija-asumisen hanke.

Hanke oli mielenkiintoinen, ja osoitti tuetun opiskelija-asumisen tarpeellisuuden. Selvitystyön kannalta tuettu opiskelija-asuminen on nuorisoasumisen lähellä oleva alue. Tuetun opiskelija-asumisen jälkeen tuettu opiskelija-asuminen tai pelkkä nuorisoasuminen voi olla jatkoa tai jälkihoitoa.

Kysymys 2 oli seuraava: onko kunta/yhdistys mukana tuetussa opiskelija-asumisessa?

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYLLÄ	7
EI (en tiedä)	30

Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta, joten yhtä vastausta ei ole yllä huomioitu.

Kurikkalaiset haastateltavat luonnollisesti mainitsivat Kurikkakodin tässä yhteydessä esimerkkinä (3 tiesi tuetun opiskelija-asumisen ja mainitsi Kurikkakodin, 1 ei tiennyt kumpaakaan). Tämän lisäksi yksi haastateltava Peräseinäjoelta ja toinen Ylistarosta mainitsivat Kurikkakodin, joten Kurikkakodin toimintaa tunnetaan jonkin verran myös Kurikan ulkopuolella.

Yhdessä kunnassa nuorisotyöntekijä oletti, merkitty kyllä-vastaus, että kunnan sosiaalitoimi on mukana tuetussa opiskelija-asumisessa. Saman kunnan sosiaalityöntekijät totesivat, etteivät he ole mukana tuetussa opiskelija-asumisessa. Samalla kuitenkin todettiin, että suunnitteilla on tuetun asumisen hanke, jossa osa kohderyhmästä voisi olla opiskelijoita. Tämäkin tapaus osoittaa tuetun asumisen hankkeiden moninaisuuden ja vaikean käsitteellistämisiongelman.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kyllä-vastausten jatkokysymyksiä:

1. mikä yhteisö on vastuullinen tuetussa opiskelija-asumisessa?
2. kuka on vastuuhenkilö?
3. onko mukana muita yhteisöjä ja henkilöitä?
4. onko tuettua opiskelija-asumista (ei vain suunnitteilla)?

Ei-vastausten jatkokysymyksiä:

1. onko keskusteltu tuetusta opiskelija-asumisesta?
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun opiskelija-asumiseen?

2.3.1. Kyllä-vastauksen jatkokysymysten vastauksia

- ei täysin varma kunnan tuetusta opiskelija-asumisesta
- sosiaalitoimi vastaa kunnan tuetusta opiskelija-asumisesta, jos kunta mukana
- kannattaa varmistaa / kysyä sosiaalitoimesta (2 kpl)
- Kurikkakoti, Nuorten Ystävät ry vastaa, ammattioppilaitos mukana (2 kpl)
- Kurikkakoti on tuettua opiskelija-asumista (3 kpl)
- Kurikkakoti, Nuorten Ystävät ry vastaa, ei muita mukana
- nuorten tukiasunto, tällä hetkellä opiskelija, tilanne voi muuttua myöhemmin, perusturvalautakunta vastaa sekä sosiaalityöntekijä (2 kpl)
- vammaisten tukiasunnoissa on mukana järjestö
- kyllä on tuettua opiskelija-asumista, osa normaalia toimintaa; Nuorten palvelu ry / nuoret elämään -projekti vastaa; kaupunki / sosiaalivirasto mukana

2.3.2. Ei-vastauksen jatkokysymysten vastauksia

- tuetusta opiskelija-asumisesta ei ole keskusteltu (23 kpl)
- en tiedä (5 kpl)
- en usko
- tuetulle opiskelija-asumiselle ei ole tehty mitään kunnassa

- en ole kuullut, että tuetulle opiskelija-asumiselle olisi ole tehty mitään kunnassa
- nuorisotoimi ei ainakaan, kysy asuntosihteeriltä
- kysy lukiosta, taideteollisuusoppilaitoksesta, IMO:lta, Palon kortteerista
- olen käynyt tutustumassa Kurikkakotiin, omassa kunnassa ei ole
- olen käynyt tutustumassa muissa kunnissa, omassa kunnassa ei ole
- en ole kuullut keskusteltavan
- nuorisotoimessa en ole keskustelemassa
- sosiaalitoimessa en ole keskustelemassa
- tuetusta opiskelija-asumisesta on keskusteltu, mutta muita ei ole mukana; asiasta keskusteltu opinto-ohjaajan ja nuorisosihteerin kanssa
- Marttilan kortteerissa on normaalia opiskelija-asumista Seinäjoella
- tuetusta opiskelija-asumisesta on keskusteltu Askel-projektissa
- emme ole mukana suoranaisesti

2.4. Kysymys 3: tuettu asuminen alle 18-vuotiaille

Tämä kysymys oli erittäin vaikea muotoilla käsitteeksi, mikä tuli esille haastatteluissa. Alle 18-vuotiaille voidaan järjestää tuettua opiskelija-asumista, kuten edellisestä kysymyksestä selviää.

Selvitystyön perehtymisvaiheen aikana tuli selville, että alle 18-vuotiaille voidaan järjestää monenlaista tuettua asumista, ja kutsuin tätä tuetuksi perheasumiseksi. Käytännössä tällainen jaottelu ei ole kuitenkaan toimiva, koska haastateltavat katsoivat alle 18-vuotiaiden tuettua asumista hyvin erilaisista näkökulmista.

Selvitystyön kannalta alle 18-vuotiaiden tuettu asuminen oli tärkeä tekijä, koska monesti lastensuojelulliset järjestöt painottavat jälkihoitoa. Nuorisotasuminen voisi olla yksi jälkihoidon muoto, ja tässä mielessä asia oli selvittämisen arvoinen.

Kysymys oli seuraava: onko kunta/yhdistys mukana tuetussa perheasumisessa?

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYLLÄ	20
EI (en tiedä)	15

Yksi haastateltava ei vastannut, koska tämä ei hänen mielestään kuulunut hänen toimenkuvaansa. Yksi haastateltava ei halunnut muuten vastata tähän kysymykseen. Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta. Tämän vuoksi kolmea vastausta ei ole yllä huomioituna.

Yleisesti ottaen sosiaalitoimessa erotella hyvinkin tarkkaan alle 18-vuotiaiden tuettu asuminen. Asunto- ja nuorisotoimessa vastaukset olivat Ei/en tiedä, jos asia ei ollut tuttu.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kyllä-vastausten jatkokysymyksiä:

1. mikä yhteisö on vastuullinen tuetusta perheasumisesta?
2. kuka on vastuuhenkilö?
3. onko mukana muita yhteisöjä ja henkilöitä?
4. onko tuettua perheasumista (ei vain suunnitteilla)?

Ei-vastausten jatkokysymyksiä:

1. onko keskusteltu tuetusta opiskelija-asumisesta?
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun perheasumiseen?

2.4.1. Kyllä-vastauksen jatkokysymysten vastauksia

- sosiaalitoimi vastaa tuetusta perheasumisesta (6 kpl), muita yhteisöjä ei mukana (1 kpl), mukana ei ole muita yhteisöjä (2 kpl)
- sosiaalipuoli vastuullinen (5 kpl), muista en tiedä
- Nuorten Palvelu ry / Nuoret elämään -projekti vastuullinen, sosiaalitoimen lastensuojelun ja koulutoimen kanssa yhteistyötä
- tukihenkilökoulutus, vuodesta 1997-98, mukana sosiaalivirasto, perheneuvola, Neuvokas-projektin yhdistykset, SPR ja Nuorten palvelu ry, lisäksi tukihenkilövälistystä
- perhetukikeskus vastaa, mukana Nuorten Palvelu ry / Nuoret elämään -projekti, projekti Ila RAY:n rahoitus
- kaupunki / lastenkodit vastaavat, tuettua perheasumista on
- perheitä tuetaan, lastensuojelukodit 2 kpl ja perhetukikeskus, mukana Lakeuden Mielenterveysseura ry ja Mobile-kriisikeskus, tuettua perheasumista on
- tukiperheitä ja tuettua perheasumista on, sosiaalitoimi / lastensuojelu vastuullinen, Pelastakaa lapset ry. voisi järjestää jotain, mutta tällä hetkellä ei Seinäjoella
- sosiaalitoimi järjestää tarpeen mukaan, asumistoiminnassa ei mukana järjestöjä, virkistystoiminnassa mukana MLL ja Pelastakaa lapset ry.
- kunta mukana, sijaisperhe/kotipalvelu, SPR:lta ostetaan kotipalvelua, lastensuojelun täydennys
- ainakin yksi tapaus ollut, kunta vastaa, muita ei mukana
- Perhekoti Toiskaan ollaan soittoyhteyksissä, lisäksi kunnan omat asunnot
- lastensuojelu, Mendis Oy mukana, tuettua perheasumista on
- MLL voi olla mukana, en ole varma, Sininuorisoliiton Riippuvuusiista elämään -projekti
- normaalista lastensuojelua ja avoahuoltoa
- projekteja on: tukipilari-, vuori- ja Sininuorisoliiton (?) riippuvuusprojekteja
- lastensuojelun ja mielenterveyden osalta on tuettua perheasumista
- Valokki vastaa tilapäisesti, tuettu perheasumista on, nuorisotoimi voi tehdä aloitteita sosiaalitoimelle

2.4.2. Ei-vastauksen jatkokysymysten vastauksia

- En tiedä (7 kpl)
- en usko, että asiasta on keskusteltu (3 kpl)
- kysy sosiaalitoimesta (3 kpl)
- asiasta ei ole keskusteltu
- asiasta keskusteltu, sosiaalitoimen kanssa epävirallisesti, ei keskusteluja muiden järjestöjen kanssa, ei kiinnostusta tuettuun perheasumiseen
- asiasta ei ole keskusteltu piiritasolla (järjestö)
- asiasta keskusteltu Seinäjoen nuorisotyöntekijöiden kanssa, asialle ei ole tehty mitään
- perheiden osalta tuettua asumista ei ole, muuten tukea perheelle on, tuetusta perheasumisesta on keskusteltu
- osa osaa vasta, kysy sosiaalitoimesta, asiasta ei ole keskusteltu
- nuorisotoimi ei ole mukana, asiasta ei ole keskusteltu
- tuetussa perheasumisessa ei suoranaisesti mukana, kotipalvelua kyllä on

- tarvetta ilmenee silloin tällöin, tuetusta perheasumisesta ei keskusteltu omassa toimistossa (sosiaali-), yritetty selvittää asiaa, tukiperheitä ei löytynyt, kiinnostusta on periaatteessa, tarvetta on kaikenlaisella tuetulle asumiselle

Kysymys kolme vastauksineen osoittaa, kuinka vaikeita käsitteitä tuetun asumisen eri osa-alueet ovat. Sosiaalitoimessa osattiin eritellä tuettu perheasuminen vain yhdeksi tuetun asumisen erikoistapaukseksi.

Asunto- ja sosiaalitoimessa tuetun perheasumisen tuntemus oli vaihtelevampaa.

2.5. Kysymys 4: Nuorisoasuminen

Tämän kysymyksen tarkoituksen oli selvittää nuorisoasumisen tuntemusta Seinänaapurien alueella. Jos haastateltava ei mielestään tiennyt nuorisoasumisen perusideaa, niin selitin nuorisoasumiseen kuuluvan seuraavat osatekijät:

- 18-29 -vuotiaat nuoret
- EI-OPISKELEVAT NUORET
- ensiasunto
- kohtuuhintainen vuokra-asunto
- pisimmillään viiden vuoden vuokrasopimus.

Vaikka haastateltava tiesi nuorisoasumisen perusidean, niin tarkensin vielä, että nuorisoasumisessa oli vielä seuraavat osat:

- - 18-29 -vuotiaat nuoret
- EI-OPISKELEVAT NUORET

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYLLÄ	13
EI (en tiedä)	25

	KYLLÄ	EI (en tiedä)
asuntosihteerit	5	2
sosiaalityöntekijät	3	8
nuorisotyöntekijät	4	10
järjestöt	1	5
YHTEENSÄ	13	25

Tämän lisäksi muutama haastateltava halusi vielä tarkentaa joitain asioita, ja listasin ne tähän.

Kyllä-vastauksen lisäyksiä:

- Kurikasta löytyy asuntoja nuorille, ei erillistä nuorisoasumisen tarvetta (nuorisotyöntekijä)
- Kunnassamme ei ole nuorisoasuntoja

Ei-vastauksen lisäyksiä:

- olen kuullut asiasta vähäsen
- en tiedä tässä merkityksessä

2.6. Kysymys 5: Nuorisoasuntoyhdistys, Kysymys 6: Tuettu nuorisoasuminen

Nämä kysymykset analysoin yhdessä, koska nuorisoasuminen ja tuettu nuorisoasuminen liittyvät läheisesti toisiinsa. Jos haastateltava vastasi, että kunta tai yhdistyksessä on nuorisoasuntoyhdistyksen toiminnassa mukana (tai jäsenenä), kysyin tämän jälkeen kysymyksen 6. Rahoittajien säännösten mukaan kunta ei voi olla nuorisoasuntoyhdistyksen jäsen, joten mielenkiintoista oli kuunnella eri toimijoiden käsityksiä kunnan jäsenyydestä nuorisoasuntoyhdistyksessä.

Seinäjoelaisten haastateltavien osalta nämä kysymykset 5 ja 6 olivat kontrollikysymyksiä, koska Seinäjoella on jo toimiva nuorisoasuntoyhdistys. Tämän vuoksi Seinäjoen kohdalla kysymykset ovat analysoituna erikseen.

Ennen kysymystä 5 selitin, että nuorisoasumista varten on nuorisoasuntoyhdistystä.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kysymyksen 5 jatkokysymykset:

Kysymyksen 5 kyllä-vastausten jatkokysymyksiä:

1. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?
2. onko jo rakennettu nuorisoasuntokohde?
3. jo suunnitteilla nuorisoasuntokohde?

Kysymyksen 5 ei-vastausten jatkokysymyksiä:

1. onko keskusteltu opiskelija-asuntoyhdistyksestä?
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta nuorisoasumiseen?

Kysymyksen 6 ei-vastausten jatkokysymyksiä:

1. onko keskusteltu nuorisoasumisesta?
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta nuorisoasumiseen?

Kysymyksen 6 osalta totesimme monen haastateltavan kanssa, että tuettu nuorisoasuminen ei ole oleellinen kysymys, jos ei ole nuorisoasuntoyhdistystä, ja sen vuoksi ei ole nuorisoasuntotoimintaa. Tämän vuoksi kysymykseen 6 ei tule yhteenvetona yhteensä 38 vastausta.

Seinäjoen ympäryskunnat ja järjestöt

Kysymys 5:

KYLLÄ	
EI (en tiedä)	30

Yksi järjestöjen edustaja oli Seinäjoen kaupungin luottamushenkilö, joten hän vastasi Seinäjoen kaupungin osalta kysymykseen 5 kyllä, mutta järjestönsä puolesta ei.

Kysymys 6:

KYLLÄ	0
EI (en tiedä)	6

Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta, joten yhtä vastausta ei ole yllä huomioitu.

Seinäjoen kaupunki

Kysymys 5:

KYLLÄ	1
EI (en tiedä)	7

Kysymys 6:

KYLLÄ	0
EI (en tiedä)	8

Seinäjoelta asuntotoimen ulkopuolella kaikki muut totesivat, ettei Seinäjoen kaupunki ole mukana nuorisoasuntoyhdistyksessä. Asuntotoimesta osattiin tarkentaa, että Seinäjoen kaupunki on toiminnassa mukana valvovana viranomaisena, mutta ei jäsenenä.

2.6.1. Seinäjoen ympäryskuntien ja järjestöjen haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 5 ei-vastauksen jatkokysymyksiin

- nuorisoasuntoyhdistyksestä ei ole keskusteltu (23 kpl)
- EN tiedä (5 kpl)
- minun aikana ei keskusteltu (4 kpl)
- olen sijainen, en tiedä pitkältä aikaväliltä
- nuorisoasumisesta keskusteltu nuorisoasuntoselvityksen yhteydessä, tutustuttu selvitystyön tiivistelmään, periaatteellinen kiinnostus, asiaa selvitetään
- asumisasiat eivät ole nuorisotoimen alueella, voimavarat eivät riitä asumisasioihin
- en ole kuullut nuorisoasuntoyhdistyksestä, uutta asiaa
- nuoriasuntoja ei erikseen tällä hetkellä, nuoret eivät ongelmaryhmä
- nuorisoasuntoyhdistyksestä on keskusteltu, asialle ei ole tehty mitään, kiinnostusta ei ole
- asuntotilanne oli ankea nuorille, ei erillistä nuorisoasumista
- nuorisotoimessa ei ole keskusteltu
- ei ole ollut tarvetta, normaalit asuntomarkkinat, pienellä paikkakunnalla ei tarvetta
- järjestössämme ei ole keskusteltu
- epäilen suuresti, kuuluuko järjestömme toimialaan

2.6.2. Seinäjoen kaupungin haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 5 jatkokysymyksiin

Ei-vastauksia kysymykseen 5

- nuorisoasuntoyhdistyksestä ei ole keskusteltu (7 kpl)
- en tiedä asiasta tarkemmin, olen lukenut lehdestä
- en tiedä
- asia ei ole tullut vastaan
- en ole varma, kysy asuntotoimistosta tai kaupungin keskushallinnosta
- nuorisoasumisesta on keskusteltu
- sosiaalitoimessa asiasta ei ole keskusteltu

Kyllä-vastaus kysymykseen 5

- kaupunki valvovana viranomaisena

- nuorisoasuntoyhdistyksen jäsenenä Tangomarkkinat, Maila-Jussit, Marttilan kortteeri, kohde rakennettuna, kohteen suunnittelusta en tiedä

HUOMAUTUS: oikeasti jäsenenä yhdistyksessä ovat Tango- ja viihdemusiikin edistämisyhdistys ry, Seinäjoen Maila-Jussien tuki ry ja kiinteistösaakeyhtiö Marttilan Kortteeri. Vastaus oli osittain virheellinen.

2.6.3. Seinäjoen ympäryskuntien ja järjestöjen haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 6 ei-vastauksen jatkokysymyksiin

- tuetusta nuorisoasumisesta ei ole keskusteltu (4 kpl)
- jälkihuollossa olevat nuoret
- tuettu nuorisoasuminen ei varsinaisesti toimintaa, nuoria on tullut lastensuojelun kautta
- ei ole toimintamme pääpaino
- asiasta ei ole virallisesti keskusteltu
- kysy Neuvokas-projektista

2.6.4. Seinäjoen kaupungin haastateltujen vapaamuotoisia kysymyksen 6 ei-vastauksien jatkokysymyksiin

- tuetusta nuorisoasumisesta ei ole keskusteltu (5 kpl)
- tuetusta nuorisoasumisesta on keskusteltu (1 kpl)
- en tiedä, en ole ottanut selvälle, laajempia toimenpiteitä ei ole tehty
- asiasta ei ole keskusteltu minun aikana
- tuetusta nuorisoasumisesta on keskusteltu, ei sosiaalipuolen asia, asialle ei tehty mitään, kysy asuntotoimi / keskushallinto
- sosiaalitoimessa ei keskusteltu tuetusta nuorisoasumisesta

2.7. Kysymys 7: 18-29 -vuotiaiden nuorten tuettu vuokralla asuminen ilman nuorisoasuntoyhdistystä.

Tämän osuuden avulla kartoitin 18-29 -vuotiaiden tuettua vuokra-asumista. Tuettuja asumismuotoja on useita, ja monet niistä voivat olla ilman erillisiä nuorisoasuntoja normaaleissa vuokra-asunnoissa. Varsinainen kysymys oli: onko kunta tuetussa vuokra-asumisessa.

Tämän kysymyksen osalta tulokset olivat seuraavia:

KYLLÄ	18
EI (en tiedä)	18

Yksi haastateltava pyysi kysymään tämän kysymyksen Neuvokas-projektilta, joten yhtä vastausta ei ole yllä huomioitu. Yksi järjestöjen haastatelluista ei vastannut tähän kysymykseen.

	KYLLÄ	EI (en tiedä)
asuntosihteerit	5	2
sosiaalityöntekijät	8	3
nuorisotyöntekijät	4	10
järjestöt	1	3
YHTEENSÄ	18	18

Sosiaalityöntekijöiden ei-vastauksista on huomioitava, että ei-vastauksen lisäksi he erittelivät tarkemmin, millä tavalla kunta ei ole mukana. Laveamman tulkinnan perusteella osa sosiaalityöntekijöiden ei-vastauksista voisi olla kyllä-vastauksia, mutta tässä on kunnioitettu haastattelijoiden omaa tulkintaa asiasta.

Kyllä- tai ei-vastauksen jälkeen tein muutaman vapaamuotoisen jatkokysymyksen. Riippuen haastateltavasta jatkokysymyksiin ei aina ollut erityistä tarvetta, jos haastateltava intoutui kertomaan vapaamuotoisesti oman vastauksensa perusteella. Tämän vuoksi vapaamuotoisten kysymysten vastaukset ovat hyvin vaihtelevia.

Kyllä-vastausten jatkokysymyksiä:

1. mikä yhteisö on vastuullinen tuetusta vuokra-asumisesta?
2. kuka on vastuuhenkilö?
3. onko mukana muita yhteisöjä ja henkilöitä?
4. onko tuettua vuokra-asumista (ei vain suunnitteilla)?

Ei-vastausten jatkokysymyksiä:

1. onko keskusteltu tuetusta vuokra-asumisesta?
2. jos asiasta on keskusteltu, kenen kanssa?
3. jos asiasta on keskusteltu, milloin?
4. jos asiasta on keskusteltu, onko asialle tehty mitään?
5. jos asiasta on keskusteltu, onko yhteisöllä kiinnostusta vuokra-asumiseen?

2.7.1. Kyllä-vastausten jatkokysymysten vastauksia

- kysy sosiaalitoimesta (3 kpl)
- sosiaalitoimi vastuullinen, muista yhteisöistä / henkilöistä en tiedä, nuorille perheille asumistukea
- tuetun asumisen hanke suunnitteilla, työvoimahallinto mukana, rahoituksen varmistuttua sosiaalinen yritys mukaan
- Nuoret elämään -projekti, mukana kaupunki, sosiaalitoimi, lastensuojelulaitokset ja tukihenkilöt
- lastensuojelun jälkihoitona on, kaupunki / lastensuojelukodit vastaavat, muita ei mukana
- kaupunki vastaa, muita ei mukana
- ei erillisiä, sosiaalitoimi vastaa, sosiaalitoimistolla tukiperheet
- sosiaalitoimi vastuullinen, jos nuoria asiakkaina
- yksi tukiasunto, vammaisten tuettu asuminen, luultavasti sosiaalitoimi vastuullinen, kunta yksin
- Kotirappu, ongelmallisten asuttaminen, kaikenikäisille, nuoret yksi ryhmä mukana, vaihteleva asukasrakenne, ei muita mukana
- Kotirappu, ei järjestöjä mukana, ei erillistä organisaatiota
- Kotirappu, mielenterveystoimisto mukana, läheisyydessä tuettavia nuoria
- Mendis : eri vammaisryhmät, tuettua vuokra-asumista on: Kotirappu, palvelutalo, Västinkorva ja Puistokoti, tarkemmat tiedot sosiaalijohtajalta
- Mendis ja perhekoti Toiska
- jälkihoito, huostaanotettavat, muunlaiset ongelmat, tavalliset vuokra-asunnot

2.7.2. Ei-vastausten jatkokysymysten vastauksia

- tuetusta vuokra-asumisesta ei ole keskusteltu (15 kpl)
- en tiedä (5 kpl)
- kysy sosiaalitoimesta (2 kpl)
- ei ole tullut esille
- ei kuulu toimenkuvaan
- nuoret itsenäisesti
- nuorisotoimi ei mukana, eikä keskustellut

- minun aikana ei keskusteltu
- kunnalliset vuokra-asunnot, ei erityisiä tukitoimia, asiasta on keskusteltu, asialle ei ole tehty mitään, kunta pyrkii hoitamaan tapauskohtaisesti
- tarve vähäinen, tavallaan muutama ensiasunto päiväkodin yläkerrassa

2.8. Vapaamuotoisia kommentteja

Lopuksi haastateltavilla oli mahdollisuus antaa vapaamuotoisia kommentteja.

Joiltain haastateltavilta kysyin asumismuotojen linjauksista paperimuotoon, eli ns. strategia-asiakirjana. Muutama haastateltava toivoi, että eri asumismuodot linjattaisiin yhteen kunnan toimesta.

- Seinänaapurien nuorisotyöntekijöiden yhteistyökokous (3 kpl)
- linjauksia ei ole tehty (9 kpl)
- asuntotoimi vastaa asuntoasioista (2 kpl)
- lastensuojelun jälkihoito (2 kpl)
- ei kova nuorten asuntojen puute, vähemmän hakijoita
- jos nuorten asunnot tulevat kalliiksi, niihin ei löydy hakijoita
- päihdeongelmallisille / vammaisille on tukiasuntoja kunnassa, niissä ei asu tällä hetkellä nuoria
- asiaa voisi kysyä nuorisovaltuustolta
- nuorten asumisasioihin olisi paneuduttava
- asia tarpeellinen ja hyvä
- tuettuja asumismuotoja tarvitaan, mutta ne eivät näy tilastoissa asuntopuolelle, tuetun asumisen ympärille ei organisoiduta
- nuorisotoimi ei ole puuttunut asuntoasioihin, asuntotoimi vastaa
- ei erityistä nuorisoasumisen ongelmaa
- asumisongelman kokonaisuuden kartoittaminen, Ohjelma?, laadullinen tarkastelu ?
- erilaisessa nuorten projekteissa noussut aina esille
- nuoriso-ohjaajat kiinni omissa hommissaan
- kunnan nuorisotoimella ei ole resursseja
- nuorten ongelmien tarkastelu, asuminen jäänyt vähemmälle
- kunnallinen asuntotoiminta, vaaditaan enemmän pieniä asuntoja ja yksiöitä
- järjestömmme ei halua kilpailla muiden järjestöjen kanssa, ei pitempiaikaisia asumisen tukimuotoja
- tuetun asumisen tarvetta on
- tuetusta asumisesta on keskusteltu, näillä näkymin ei tarvetta

27.1.2000

Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry
Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry
Nuorisoasuntoliitto ry

YHTEENVETO ERILAISISTA YHTEISTYÖMAHDOLLISUUKSISTA

Olen tehnyt selvitystyötä 9.8.1999 alkaen ja selvitystyön aikana olen pohtinut erilaisia mahdollisuuksia kahden eri yhdistyksen toiminnalle.

Käytännön ongelmana on, että Seinäjoen seudulla kaksi nuorisoasuntoyhdistystä. Seinäjoella on toimiva Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry, jonka toiminta-alue on Seinäjoki. Toisaalta seudulle on perustettu Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry, jonka toiminta-alue on Seinänaapurien seutukunta.

Näiden yhdistysten toimintaan rinnakkain on monta vaihtoehtoa.

Näissä vaihtoehtoissa olen eritellyt jokaisen vaihtoehdon hyviä ja huonoja puolia.

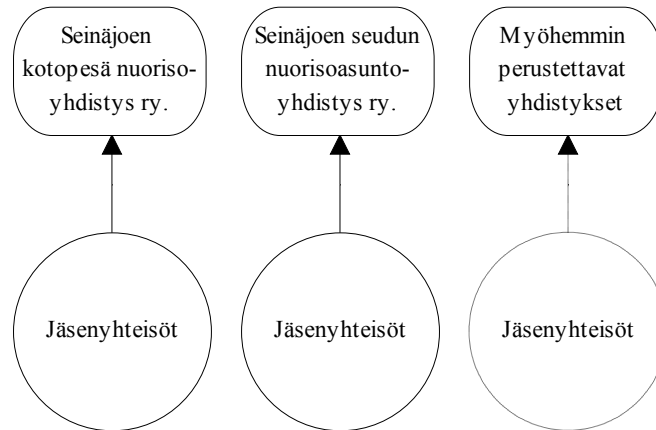
Nuorisoasuntoyhdistysten hallinnon ja toiminnan järjestämiseen ei ole olemassa yhtä parasta ratkaisua, vaan jokainen ratkaisu on mietittävä paikallisesti.

Vaikka vaihtoehtojen esittely saattaa tuntua akateemiselta hiustenhalkomiselta, käytännössä monessa yhdistyksessä mietitään toiminnan tehokasta järjestämistä. Nämä vaihtoehdot ovat ehdotuksia toiminnan tehokkaaseen järjestämiseen.

Vaihtoehto 1: itsenäiset yhdistykset

Tässä vaihtoehdossa molemmat yhdistykset jatkavat erillään, niin kuin tähänkin saakka.

Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin:

Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että kaikki yhdistykset ovat täysin vapaita tekemään omia ratkaisujaan.

Tässä vaihtoehdossa on huonoja puolia. Jos nuorisotasuntoyhdistyksiä syntyy useampi, on vaarana joidenkin yhdistysten toiminnan lamaantuminen. Tämä on tuttu ilmiö monessa järjestössä, ja liittojen toimesta näitä yhdistyksiä herätellään.

Yksi huono puoli on, että naapuriyhdistykset eivät yleensä keskustele keskenään, varsinkaan yhdistysten luottamushenkilöiden vaihtuessa usein. Lisäksi hallinnon ja toiminnan yhteensovittaminen voi olla hankalaa, jos luottamushenkilöt vaihtuvat usein. Tämä korostuu, jos yhdistykset saavat omistukseensa kiinteistöosakeyhtiötä, jolloin kiinteistöyhtiö hallinnon pitäisi olla jatkuvasti turvattu.

Suurin ongelma on, että samaa työtä tehdään useammassa nuorisotasuntoyhdistyksessä samaan aikaan, ja luottamushenkilöt joutuvat opettelemaan samat asiat.

Tämä tilanne voi johtaa myös nuorisotasuntoyhdistysten väliseen kilpailevaan toimintaan.

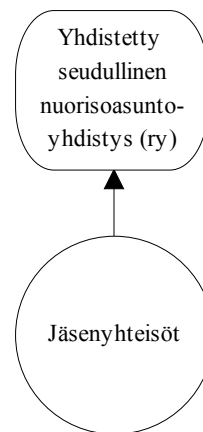
HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none">- kaikki yhdistykset saavat tehdä vapaasti omat ratkaisunsa- eri yhdistyksissä mahdollista järjestää hallinto ja toiminta halutulla tavalla	<ul style="list-style-type: none">- monta nuorisotasuntoyhdistystä, osan toiminta voi lamaantua- naapuriyhdistykset eivät yleensä keskustele- luottamushenkilöt vaihtuvat usein, hallinto ja toiminta voivat kärsiä- sama työ tehdään monessa yhdistyksessä aina uudelleen- yhdistysten välinen kilpaileva toiminta ja sen huonot vaikutukset?

Vaihtoehto 2: yksi seudullinen nuorisoasuntoyhdistys

Tässä vaihtoehdossa Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry jatkaa toimintaansa ja Seinäjoen seudun nuorisoasuntoyhdistys ry lakkautetaan.

Tämän jälkeen Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry muuttaa sääntöjään ja nimeään, ja yhdistys muuttuu seutukunnalliseksi nuorisoasuntoyhdistykseksi.

Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin:

Tässä vaihtoehdossa jo toimiva yhdistys laajenisi koko seutukunnan kattavaksi yhdistykseksi.

Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että jäsenyhteisö Marttilan kortteeri Oy:n valmiita toimintoja Seinäjoella voitaisiin käyttää hyväksi isännöinnissä, kiinteistöhuollossa ja kirjanpidossa.

Lisäksi tässä vaihtoehdossa olisi mahdollista palkata yksi ihminen täysipäiväisesti valmistelemaan hankkeita seutukunnan eri paikkakunnilla. Jos hankkeita olisi 1-2 vuodessa, hankevalmistelulla voisi yksi ihminen saada täysipäiväisen työn.

Tässä vaihtoehdossa mahdollisen erillisen nuorisoasuntorakennuttajayhtiön perustaminen voi tulla ajankohtaiseksi.

Tämä vaihtoehto mahdollistaa luottamushenkilöiden kierrättämisen useamman kunnan alueelta, jolloin hallinnon jatkuvuus on turvattu koko ajan.

Huonoja puolia tässä vaihtoehdossa on nuorisjärjestöjen mukaan ottaminen. Käytännössä monetkaan nuorisjärjestöt eivät ole vakavaraisia, joten niiden osuudella ei ole juurikaan merkitystä ARA:n uusien vakavaraisuusmääräyksien perusteella.

Lisäksi hallinnon toimivuutta voi kyseenalaistaa, jos jäsenyhteisöt ovat hyvin erilaisia, ja toiminnan tavoitteista on täysin erilaisia käsityksiä.

Lisäksi tässä vaihtoehdossa on Seinäjoki vs. muut -ilmiön vaara, eli ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta ehdotettua asiaa.

Yksi selkeä ongelma on, että joskus seutukunnalliset hallintoelimet eivät ole toimineet hyvin, mikä on tämän mallin riski.

HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none"> - Marttilan Kortteeri Oy:n toimintojen järkevä hyödyntäminen - mahdollisuus palkata henkilö täysipäiväisesti hankevalmisteluun - mahdollisuus myöhemmin erilliseen nuorisoasuntorakennuttajayhtiöön - luottamushenkilöiden kierrättäminen usean kunnan alueelta - vahva seutukunnallinen organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> - nuorisojärjestöjen osuus merkityksetön, eivät ole vakavaraisia ARA:n säännöksiä mukaan - paljon jäsenyhteisöjä, ei yhteistä käsitystä toiminnan tavoitteista - ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta tullutta aloitetta? - seutukunnallisen hallintoelimen mahdollinen toimimattomuus

Vaihtoehto 3: yksi seudullinen nuorisoyhdistys, lisäksi nuorisjärjestöjen toimikunta

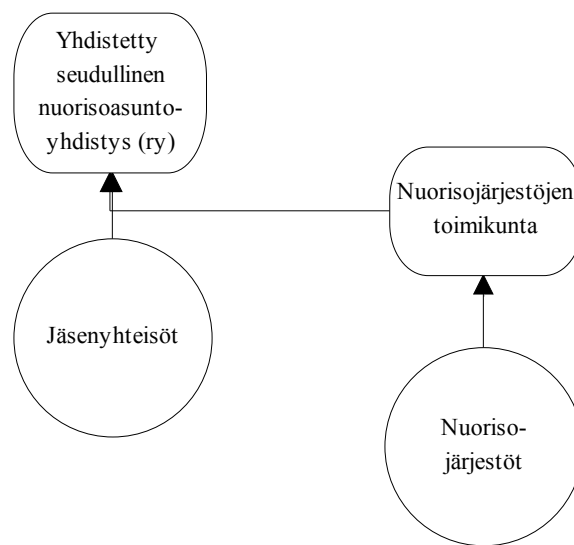
Tässä vaihtoehdossa Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry jatkaa toimintaansa ja Seinäjoen seudun nuorisoyhdistys ry lakkautetaan

Tämän jälkeen Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry muuttaa sääntöjään ja nimeään, ja yhdistys muuttuu seutukunnalliseksi nuorisoyhdistykseksi.

Tämän lisäksi on **nuorisjärjestöjen toimikunta**, jossa halukkaat nuorisjärjestöt voivat osallistua toimintaan.

Tässä vaihtoehdossa jo toimiva yhdistys laajenisi koko seutukunnan kattavaksi yhdistykseksi.

Kuvallisesti tätä vaihtoehtoa voi kuvata näin:

Tämän vaihtoehdon hyvä puoli on, että Marttilan kortteeri Oy:n valmiita toimintoja Seinäjoella voitaisiin käyttää hyväksi isännöinnissä, kiinteistöhuollossa ja kirjanpidossa.

Lisäksi tässä vaihtoehdossa olisi mahdollista palkata yksi ihminen täysipäiväisesti valmistelemaan hankkeita seutukunnan eri paikkakunnilla. Jos hankkeita olisi 1-2 vuodessa, tällä voisi yksi ihminen saada täysipäiväisen työn.

Tässä vaihtoehdossa mahdollisen erillisen nuorisoyhdistysrakennuttajayhtiön perustaminen voi tulla ajankohtaiseksi.

Tämä vaihtoehto mahdollistaa luottamushenkilöiden kierrättämisen useamman kunnan alueelta, jolloin hallinnon jatkuvuus on turvattu koko ajan.

Hyvänä puolena on, että halukkaat nuorisjärjestöt voivat osallistua kevyemmin hankevalmisteluun toimikunnan avulla.

Huonona puolena on toimikunnan mahdollinen toimimattomuus. Toisaalta tällä tavalla on hyvä erotella ne jäsenyhdistykset, jotka ovat aidosti kiinnostuneita osallistumaan nuorisoyhdistystoimintaan.

Yksi selkeä ongelma on, että joskus seutukunnalliset hallintoelimet eivät ole toimineet hyvin, mikä on tämän mallin riski.

Hyvänä puolena olisi hankevalmistelun jatkuva tuki toimikunnan avulla. Kun hankevalmistelu lähtee alkuun, olisi toimikunnan jäsenillä mahdollisuus pyytää omien järjestöjensä kautta lausuntoja hankevalmistelun edetessä. Tämä vaihtoehto mahdollistaisi nuorten kannalta paremman hankevalmistelun, joka olisi kuitenkin ammattitaitoista päättävien yhteisöjäsenien avulla.

Tällä tavalla voitaisiin Turun seudun nuorisoyhdistys ry:n tapauksen toistuminen. Turun tapauksessa vahva opiskelija-asuntoyhteisö otti hoitaakseen nuorisoyhdistyksen tuotannon, jolloin Turun seudun nuorisoyhdistys ry jäi kokonaan ulos nuorisoyhdistyksen tuotannosta. Kun yhdistys ei pystynyt järjestämään toiminnallista puolta nuorisoyhdistyksen toimintaan, lamaantui yhdistyksen toiminta vähitellen. Tämän saman ilmiön vaara on, koska Seinäjoen kotopesä nuorisoyhdistys ry:n jäsenyhteisö Marttilan Kortteeri Oy:n ansiosta yhdistyksellä on selvä ylilyöntiasema Seinäjoella tuotettaviin nuorisoyhdistyksiin.

HYVÄT PUOLET	HUONOT PUOLET
<ul style="list-style-type: none"> - Marttilan Kortteeri Oy:n toimintojen järjevä hyödyntäminen - mahdollisuus palkata henkilö täysipäiväisesti hankevalmisteluun - mahdollisuus myöhemmin erilliseen nuorisoyhdistysrakennuttajayhtiöön - nuorisoyhdistykset voivat osallistua kevyemmin toimikunnan avulla - toimikuntatyöskentelyssä aidosti kiinnostuneet järjestöt erottuvat - hankevalmistelun ammattitaitoisuus turvattu koko ajan - hankevalmistelun jatkuva tuki toimikuntatyöskentelyn avulla - vaikka toimikunta ei toimisi, olisi hallinto ja jatkuvuus kuitenkin turvattu - vahva seutukunnallinen organisaatio - estetään Turun seudun nuorisoyhdistys ry:n tapauksen toistuminen Seinäjoen seudun nuorisoyhdistys ry:n kohdalla 	<ul style="list-style-type: none"> - nuorisoyhdistysten osuus merkityksetön, eivät ole vakavaraisia ARA:n säännöksiin mukaan - paljon jäsenyhteisöjä, ei yhteistä käsitystä toiminnan tavoitteista - ympäryskunnat vastustavat Seinäjoen suunnalta tullutta aloitetta? - toimikunta lisää byrokratiaa - kiinnostaako pelkkä toimikunta nuorisoyhdistys? - toimikunnan toiminnan tason vaihtelu - seutukunnallisen hallintoelimen mahdollinen toimimattomuus

PUHELINHAASTATTELULOMAKE

NUORISOASUNTOSELVITYS

Haastattelun perustiedot (täytä etukäteen):

nimi: _____
 tehtävä: _____
 kunta: _____
 yhdistys: _____
 puhelin: _____
 osoite: _____
 sähköposti: _____
 päivämäärä: _____

Peruskohteliaisuudet (onko aikaa, miksi soiton haastateltavalle, luottamuksellisuus, hyvät tutkimuskäytännöt)

Tuetun asumisen perusidea:

Kysymys: tietääkö haastateltava tuetun asumisen perusidean?

Kyllä: _____

Ei: **Selvitys:** _____

- tuettava nuori
- tukihenkilö
- tukiverkosto
- järjestöt
- kunta mukana

Tuettu opiskelija-asuminen / tuetun opiskelija-asumisen foorumi:

Kysymys: onko kunta/yhdistys mukana tuetussa opiskelija-asumisessa?

Kyllä: _____

Jatkokysymykset:

1. mikä yhteisö vastuullinen?
2. vastuuhenkilö?
3. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?

4. onko jo tuettua opiskelija-asumista? (K / E)

Ei: _____

Jatkokysymys:

1. onko keskusteltu tuetusta opiskelija-asumisesta keskiasteella? K / E

Kyllä:

1. kenen kanssa keskusteltu?
2. milloin keskusteltu?
3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen? (K/E)
4. onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun opiskelija-asumiseen? (K/E)

Tuettu perheasuminen / tuetun perheasumisen foorumi:**Kysymys:** onko kunta/yhdistys mukana tuetussa perheasumisessa?**Kyllä:** _____**Jatkokysymykset:**

1. mikä yhteisö vastuullinen?
2. vastuuhenkilö?
3. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?

-
4. onko jo tuettua perheasumista? (K / E)
-

Ei: _____**Jatkokysymykset:**

1. onko keskusteltu tuetusta perheasumisesta? K / E

Kyllä:

1. kenen kanssa keskusteltu?
 2. milloin keskusteltu?
 3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)
 4. onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun perheasumiseen? (K/E)
-

Nuorisoasuminen:**Kysymys:** tietääkö haastateltava nuorisoasumisen perusidean?**Ei:** _____**Selvitys:**

1. 18 - 29 -vuotiaat nuoret
 2. EI-OPISKELEVAT nuoret
 3. ensiasunto
 4. kohtuuhintainen vuokra-asunto
 5. max. 5 vuotta vuokrasopimus
-

Kyllä:**Tarkennus:**

1. 18 - 29 -vuotiaat nuoret
 2. EI-OPISKELEVAT nuoret
-

Nuorisoasumisen foorumi:**Kysymys:** onko kunta/yhdistys mukana nuorisoasuntoyhdistyksessä?**Ei:** _____**Jatkokysymykset:**

1. onko keskusteltu nuorisoasuntoyhdistyksestä? K / E

Kyllä:

1. kenen kanssa keskusteltu?
 2. milloin keskusteltu?
 3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)
 4. onko yhteisöllä kiinnostusta nuorisoasumiseen? (K/E)
-

Kyllä: _____**Jatkokysymykset:**

1. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?
-

2. onko jo rakennettu nuorisoasuntokohde? (K / E)

3. onko suunnitteilla nuorisoasuntokohde? (K / E)
-

Tuetun nuorisoasumisen foorumi:**Selvitys:** nuorisoasumisen lisäksi voi olla joillekin nuorille tuettua asumista**Kysymys:** onko kunta/yhdistys mukana tuetussa nuorisoasumisessa?**Kyllä:** _____**Jatkokysymykset:**

1. mikä yhteisö vastuullinen?
2. vastuuhenkilö?
3. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?

-
4. onko jo tuettua opiskelija-asumista? (K / E)
-

Ei: _____**Jatkokysymykset:**

1. onko keskusteltu tuetusta nuorisoasumisesta? K / E

Kyllä:

1. kenen kanssa keskusteltu?
 2. milloin keskusteltu?
 3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)
 4. onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun nuorisoasumiseen? (K/E)
-

Tuettu vuokralla asuminen / tuetun vuokra-asumisen foorumi:**Selvitys:** 18-29 -vuotiaiden nuorten tuettua asumista ILMAN NUORISOASUNTOYHDISTYSTÄ**Kysymys:** onko kunta/yhdistys mukana tuetussa vuokra-asumisessa?**Kyllä:** _____**Jatkokysymykset:**

1. mikä yhteisö vastuullinen?
2. vastuuhenkilö?
3. mukana olevat muut yhteisöt ja henkilöt?

-
4. onko jo tuettua vuokra-asumista? (K / E)
-

Ei: _____**Jatkokysymys:**

1. onko keskusteltu tuetusta vuokra-asumisesta? K / E

Kyllä:

1. kenen kanssa keskusteltu?
 2. milloin keskusteltu?
 3. onko asialle tehty mitään tämän jälkeen ? (K/E)
 4. onko yhteisöllä kiinnostusta tuettuun vuokra-asumiseen? (K/E)
-

Tarkempi selvitystyön esittely:**Selvitys:** NUORISOASUNTOSELVITYS, mutta nuorisoasumiseen liittyvät muutkin asumisen muodot**Kysymys:** haluaako haastateltava tarkemmin keskustella nuorisoasuntoselvityksestä ja nuorisoasumisesta ?**Ei:** _____**Kyllä:** _____

Sovi aika (merkitse heti kalenteriin, ettei tule sekaannuksia)

